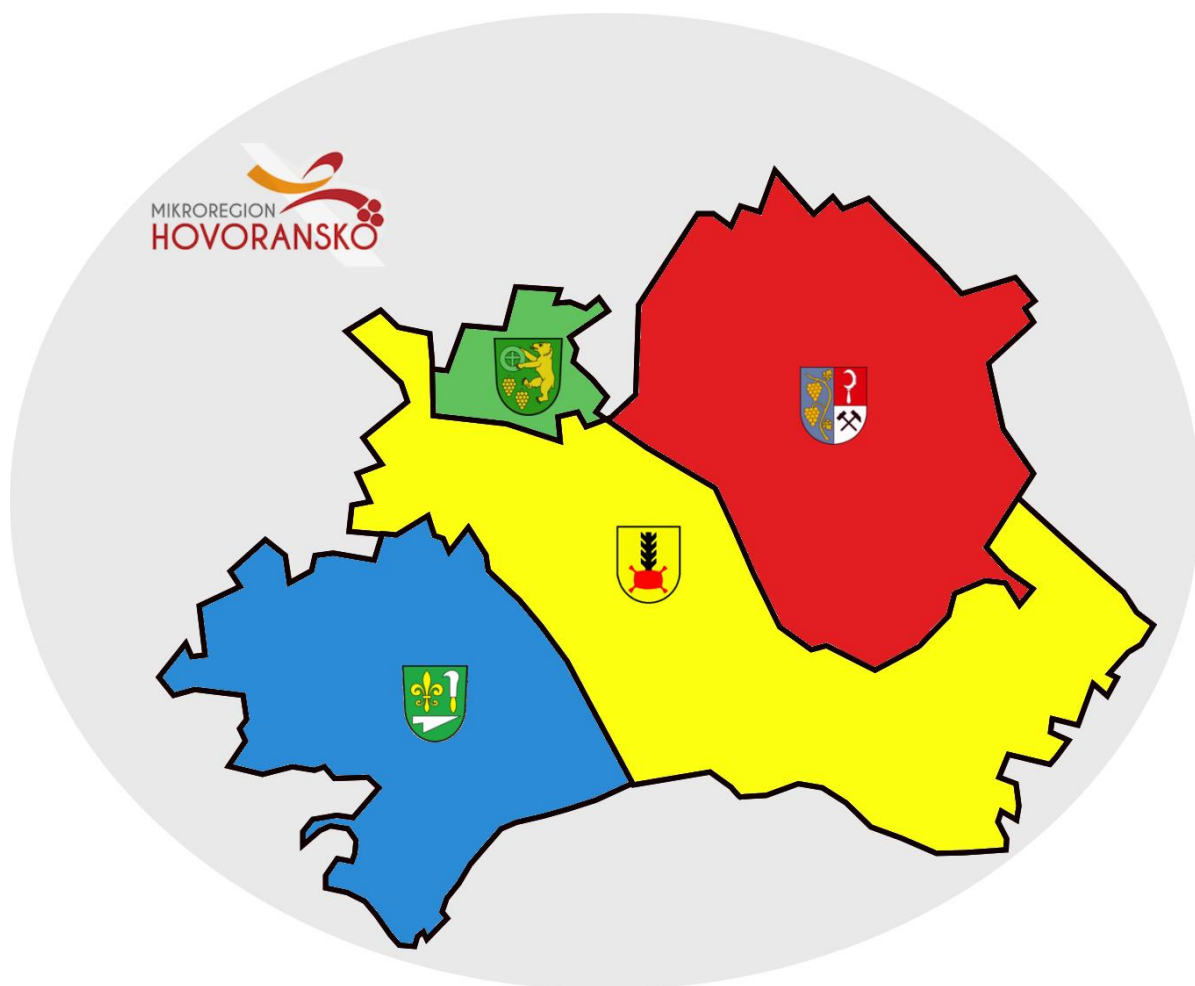

Program rozvoje Mikroregionu Hovoransko

na období 2020 - 2025

Zpracováno v lednu 2018

Program rozvoje byl schválen Shromážděním starostů dne 25. 3. 2020 usnesením č. 3/10/2020.

Dokument byl zpracován v rámci projektu s názvem Strategické plánování, vzdělání a dělání, ať Kyjovsko pohání!, reg. č.: CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_058/0007340, podpořeného z Operačního programu zaměstnanost.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OBSAH

ÚVOD	3
A. ANALYTICKÁ ČÁST	4
A.1 Charakteristika Mikroregionu a jeho obcí	4
1. Území	19
2. Obyvatelstvo	20
3. Hospodářství	27
4. Infrastruktura	31
5. Vybavenost	35
6. Životní prostředí	45
7. Správa Mikroregionu	51
A.2 Východiska pro návrhovou část	54
B. NÁVRHOVÁ ČÁST	56
B.1 Strategická vize	56
B.2 Opatření a aktivity	56
B.3 Podpora realizace programu	59
C. PŘÍLOHY	60

ÚVOD

Program rozvoje Mikroregionu Hovoransko je základním plánovacím dokumentem rozvoje mikroregionu. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje mikroregionu, který navazuje a aktualizuje Strategii rozvoje mikroregionu zpracovanou v roce 2002.

Smyslem tvorby bylo na základě popsání situace v obcích a názoru zastupitelů a občanů formulovat představy o budoucnosti mikroregionu včetně navržení aktivit, které pomůžou tyto představy dosáhnout. Podkladem pro tvorbu byly také aktuální dokumenty Program rozvoje obce Šardice na období let 2015-2020 a Program rozvoje obce Karlín na období let 2017 – 2023.

Tento dokument byl vytvářen v druhé polovině roku 2017 a první polovině roku 2018 na období let 2020 - 2025. Hlavními řešiteli za mikroregion byli starosta obce Čejč Ing. Jan Koutný, starostka obce Šardice Blažena Galiová, starostka obce Karlín Darja Krpalová, starosta obce Hovorany Ing. Josef Grmolec a další členové realizačního týmu, zaměstnanci DSO Severovýchod - Ing. Tomáš Kolařík, Ing. Pavel Smetka.

Do procesu tvorby PRO byla také zapojena veřejnost, která se účastnila Komunitního plánování uskutečněného v rámci Valné hromady mikroregionu dne 11. 4. 2018 a podílela se na formování výsledné podoby tohoto dokumentu. Občané měli příležitost dokument připomínkovat v průběhu celé tvorby. Pracovní verze byla zveřejněna na stránkách členských obcí a bylo uskutečněno veřejné projednání strategie na Valné hromadě spolku.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU A JEHO OBCÍ

Obec Čejč

Obec Čejč je nejzápadnější obcí mikroregionu Hovoransko, leží cca 15 km od města Kyjova a asi 17 km od Hodonína, do jehož správního obvodu spadá. Čejč leží na dně velké kotliny uzavřené posledními výběžky Maršovských hor 185 metrů nad mořem. V žluticových hlínách se velmi daří vinohradům, které jsou právě pro tyto příznivé půdní podmínky vysazovány po stráních kolem Čejče. Z rostlinných druhů tvoří zvláštní společenství slanomilné rostliny - slanorožec, merlík pomořský, slanobýl, bytel, pelyněk pontický, starček velkolistý, lnice křemičinkolistá.

Katastrální území obce má rozlohu 1328,93 ha. V obci žije trvale 1230 obyvatel. Územní plán obce je účinný od roku 2002.

První zmínky o Čejči sahají až k roku 1222. Zdejší prostředí je vyhlášené svou vinařskou historií a částí života T.G.Masaryka.

Místní park je příjemným odpočinkovým centrem, spojeným s četnými kulturními a sportovními aktivitami obce. Je místem setkávání všech generací. Nová výsadba, lavičky a barevné dláždění výrazně oživilo vzhled parku. Vybudované dětské hřiště i hřiště pro petangue jsou lákadlem pro malé i velké.

Lokalita místních vinných sklepů, která je situována na severovýchodním okraji obce, nabízí klidné prostředí pro vychutnání místních výborných vín, Nově vybudovaný areál s centrální částí pak přímo vybízí k pořádání kulturních akcí spojených s vínem a folklorem, jako jsou otevřené vinné sklepy, folklorní odpoledne, zarážení hory nebo adventní zpívání.

Pořádané akce v obci:

Jednou z největších akcí jsou tradiční slovácké hody - vyvrcholením kulturního života obce. Případají na první neděli po svátku Sv. Wilibalda, což bývá obvykle druhou nedělí v červenci. Součástí akce je i hodová výstava, jejíž tradici začal akademický malíř Miroslav Bravenec, a která, spolu se svou páteční vernisáží za doprovodu cimbálové muziky, patří mezi vyhledávané akce.

Mezi další významné akce patří otevřené sklepy, které se těší velké oblibě a zájmu. A vánoční trhy, které bývají tradičně třetí adventní nedělí, a na kterých si můžete, ve více než 100 stáncích, nakoupit různé tradiční vánoční ale i jiné výrobky a občerstvení.

Z dalších akcí jsou v obci pořádány:

- dětský maškarní karneval
- společenský ples
- maškarní ples pro dospělé
- mezinárodní závody v 3D lukostřelbě
- košt vín
- folklorní odpoledne
- rybářské závody pro děti i dospělé
- dětský tábor
- otevřené sklepy

- letní noc
- zarážení hory
- ochutnávka svatomartinských vín
- zájezd adventní Vídeň
- rozsvěcení vánočního stromku
- vánoční trhy
- košt pálenek a vánočního cukroví
- adventní zpívání pod bůdama
- Silvestrovský ohňostroj se svařákem a silvestrovská zábava
- vánoční koncert
- Každý rok jsou v obci pořádány dvě setkání místních seniorů s kulturním a vzdělávacím programem.
- Divadelních představení se špičkovým hereckým obsazením např. Pavel Zedníček, Jana Paulová, Iva Janžurová Maroš Kramár, Zuzana Tlučková, Pavol Tapolský, Bibiana Ondřejková, Antonie Talacková, Igor Bareš a další

Neziskové organizace:

- AVZO TSC zo Čejč, pod složitou zkratkou se ukrývá skupina lidí věnujících se zejména práci s dětmi a mládeží, ale i folkloru a dalším aktivitám. Přes 20 pořádají dětské tábory a vedou kroužky pro děti. Jsou hlavními organizátory Hodů a celé řady dalších kulturních akcí.
- Tělovýchovná jednota Sokol, jejichž hlavní činnostní je fotbal v kategoriích přípravky, žáku i dospělých
- Oddíl stolního tenisu
- Český zahrádkářský svaz v Čejči, pořadatel zejména hlavních vinařských akcí roku, otevřených sklepů a koštu vín.
- Folklorní kroužek Pomněnka, pod vedením Mgr. Kateřiny Malíkové působí a vychovává v Čejči již několik generací folkloristů.
- Folklorní soubor Bůrka
- Cimbálová muzika Josefa Válka
- Cimbálová muzika Mládí
- Svaz zdravotně postižených
- rybářský spolek Sluneční zátoka
- myslivecký spolek Jezero Čejč
- dětský divadelní soubor DUHA
- Jednotka sboru dobrovolných hasičů Čejč

Podnikatelské aktivity v obci:

- LISI AUTOMOTIVE FORM a.s. Čejč – čepy, vodící tyče a další díly převážně jako součást brzdných systémů automobilů
- Kornfeil spol. s.r.o. – výroba pekařských pecí
- Zemas a.s. Čejč – rostlinná a živočišná (chod skotu na maso a mléko, chod daňků, chov prasat) výroba
- Horákova farma, a.s. – rostlinná a živočišná (chod prasat) CEZEA – šlechtitelská stanice, a.s. – šlechtění hybridů kukuřice na zrno i siláž

- TP VÍNO ČEJČ
- Rodinné vinařství Melkusovi
- Císařské sklepy Horák
- Vinařství Bravenec
- Vinný sklep U Hroznů
- Auto-Moto Čejč – Autoservis p. Glos
- Autoservis Bravenec
- Jan Neduchal – Autoservis
- Renáta Škápíková – pěstování ovoce
- Zahradnictví Dalibor Adam
- Penzion u Tomčalů
- Penzion Forma
- Ubytování na Francouzské
- Ubytování u Damborských
- Stavebniny - Mančík Jan
- Damborský Tonda, ozvučení – nahrávací studio, ozvučení
- Konečný Jan – tesařství
- Ed.Haas CZ s.r.o. – Cukrárny prodej
- a další

Pamětihodnosti v obci:

- Kostel sv. Vendelína z let 1729–1731. Ve věži je zavěšen zvon sv. Donáta z roku 1747 a sv. Cyrila a Metoděje z roku 1923.
- Socha sv. Kajetána z roku 1722.
- Náhrobek pruského generálporučíka Friedricha von Clausewitz z období prusko-rakouské války v místním parku
- Kaple sv. Rocha u vlakového nádraží připomíná cholerové epidemie z let
- Sousoší sv. Rodiny z roku 1920 v místním parku
- Znak Lichtenštejnů a Hrzánů nad vchodem do panské sýpky z 18. století.
- Špidláky, přírodní rezervace
- Výchoz, přírodní památka
- Býlí kopec – přírodní památka
- Kobylská skála - přírodní památka
- Sirný pramen Heliga
- Pamětní desky T.G.Masaryka na domě č.p. 93 a na budově dnešní Horákovi farmy- kde se žil a učil kovářem v roce 1865/66.
- Budova základní školy z roku 1925, kterou projektoval světoznámý zlínský architekt F. L. Gahura, autor projektu např. Baťových domků ve Zlíně.

Osobnosti a přirozené autority:

- Miroslav Bravenec (1945–2011), akademický malíř
- Tomáš Garrigue Masaryk (1850–1937), československý prezident
- František Masařík (1918–1991), účastník bitvy o Británii

- Bohumír Petrla (1887–1974), legionář, který 5. října 1917 unesl torpédový člun Tb 11 v Šibeniku
- František Vindiš (1918–1988), účastník bitvy o Británii
- Jaroslav Zavílač (* 1939), expert v psaní na stroji, člen mezinárodní organizace Intersteno
- Zdeněk Grmolec (* 1947), spisovatel, pedagog
- Karel Vrána, podnikatel, politik, dlouholetý starosta obce
- Františka Svobodová-Goldmannová, (1859-1924), spisovatelka, sběratelka lidové tvořivosti a zvyků

Občanská vybavenost:

- mateřská a základní škola, knihovna, sběrný dvůr, víceúčelové hřiště, fotbalové hřiště, zdravotní středisko, sokolovna, obchodní dům, dětské hřiště, petanquové hřiště,

Projektové záměry:

- Úprava zahrady kolem budovy základní školy
- Úprava zahrady kolem budovy mateřské školy
- Vytvoření nových stavebních míst v lokalitě Za hospodou
- Rekonstrukce Nádražního řádku
- Obnova veřejného osvětlení
- Vytvoření parkovacích míst v centru obce
- Obnovy nerekonstruovaných částí hodníků
- Odbahnění Čejčského rybníčku
- Obnova zeleně v intravilánu i extravilánu obce.

Rozvojové oblasti pro meziobecní spolupráci:

Spolupráce za účelem rozvoje cestovního ruchu, např. vznik společného projektu cyklostezky, společné plánování kulturních akcí a jednotlivých obcí.

Obec Hovorany

Obec Hovorany je moderní výstavná obec ležící v jihovýchodním cípu jižní Moravy v oblasti Moravského Slovácka, je dlouhá 2 445 metrů a leží v nadmořské výšce 193 metry kolem hlavní krajské silnice č. II/ 422 ve směru Čejč – Kyjov.

První písemná zmínka o Hovoranech pochází až z konce 16. století. Zakladatelem nové vsi Hovorov je nejvyšší maršál Království českého za císaře Rudolfa II, pan Jan IV. z Lipé, který byl předposledním potomkem tohoto rodu a posledním držitelem hodonínského panství. Tehdy v roce 1593 založil Jan IV. z Lipé ves zvanou Hovorov. Lze se ale oprávněně domnívat, že Hovorany zde byly mnohem dříve, ale uherská vojska povoláná králem Zikmundem proti husitům v letech 1420 až 1437 osadu zcela zpustošila.

Obec se nachází se ve významné vinařské oblasti Dolnomoravského úvalu s produkcí kvalitních vín. První zprávy o pěstování vinné révy nacházíme již v zakládací listině obce. Dnes je vinnou révou osázeno přes 220 ha převážně jižních svahů katastru obce. Téměř každý rodinný dům má svůj sklípek, další sklípky nalezneme v částech obce pojmenovaných jako Podkova, Hluboká cesta a Na Benátkách. V Hovoranech ke konci roku 2019 žilo 2.150 obyvatel.

Obec Hovorany má dvě významné církevní památky – římskokatolický farní kostel sv. Jana Křtitele z roku 1725 s cibulovitou věží, který dokladuje venkovskou barokní architekturu 18. století. Druhou církevní památkou je chrám Spasitele Církve československé husitské z poloviny dvacátého století. Prezентuje moderní stavbu s typickou plastikou kalicha a kříže na vrcholu věže. V dolní části obce najdeme pomník padlých z 1. světové války – jedno z nejkrásnějších secesních děl na Moravě. Ve středu obce naproti OÚ stojí pomník T.G. Masaryka, čestného občana obce. Vedle je fontána a atribut vinařské obce - velký kovaný hrozen s listy. V horní části návsi stojí dřevěný vyřezávaný kříž z roku 1896 lidového umělce František Vymyslického z Dolních Bojanovic, nedaleko vinařský lis z roku 1805, za ním obecní sklep a dále směrem na Čejč malovaná kaplička sv. Rocha z r. 1834. Na hřbitově najdeme zajímavé práce – vzhledem ojedinělý náhrobek paní Johany Kleinové ve tvaru božích muk pocházející z let 1850 a litinovou sochu Vzkříšení Krista z roku 1863.

Obec má svoji starobylou pečeť, znak i prapor s jedním z nejstarších znaků na Moravě.

Díky katastrálnímu území o rozloze 2099,46 ha jsou Hovorany největší obcí mikroregionu, podle počtu obyvatel druhou největší. Územní plán obce je účinný od 10. 2. 2016.

V katastru obce se nachází přírodní rezervace Hovoranské louky se vzácnými suchomilnými rostlinami a také krajinný prvek Hájek u Zicháčkových kříže.

Lidová kultura jsou zde stále živé, významně je obohacují zděděné tradice a místní zvyklosti.

Tradiční lidový kroj září jasnými pastelovými barvami, překypuje bohatstvím výšivek, stále se rozvíjí a proměňuje. Do krojů se mládež i starší také oblékají při významných církevních slavnostech (Boží Tělo, slavnostní bohoslužby, biřmování apod.), či při vítání vzácných hostů.

Mnoho dětí hraje na hudební nástroje, jsou členy hudebních i folklorních souborů. Známá je dechová hudba Hovorané, dále jsou cimbálová muzika Cangla a Lúka a folklorní soubor Potůček. K nejznámějším folklorním slavnostem patří první neděle po svátku narození sv. Jana Křtitele (24. červen), patrona farního kostela, pětidenní letní krojové hody s nedělním průvodem pro stárkovské páry a povolení hodů, každoročně pořádaný krojový ples.

K pestrosti společensko-kulturního dění v obci také přispívá svojí činností přispívají spolky a zájmové organizace, k dispozici mají krásný sál sokolovny. Obec žije i sportem, má několik fotbalových mužstev, která mají k dispozici vedle víceúčelového kulturního areálu u letní tribuny moderní sportovní areál, jehož součástí jsou i moderní tenisové kurty či fitness zařízení. Ke sportovnímu vyžití mládeže i dospělých slouží i nové školní tělocvičny včetně venkovního víceúčelového hřiště.

Pořádané akce v obci:

- Plesy
- Krojové hody
- Adventní jarmark
- Krojový ples
- Dětský karneval
- Košt vín
- Pálení čarodějnic
- Fašaňk
- Vyškrabávání a zdobení velikonočních kraslic
- Pochod slováckým vinohradem
- Otevřené sklepy
- Dožínkový průvod
- Myslivecká noc
- Martinské zpívání hovoranských sborů
- Žehnání vína
- Živý betlém

Neziskové organizace:

- Spolek Hovoranských vinařů, z.s.
- Spolek zdravotně postižených občanů
- Myslivecký spolek "Dolina"
- Čtyřlístek
- Sportovní klub Hovorany "GO GO 99"
- Spolek Soběstačnost, z.s.
- Za životní prostředí Hovorany, z.s.
- FK Hovorany z.s.
- Spolek Lidový dům Hovorany
- Tělovýchovná jednota SK Hovorany
- Sdružení rodičů při ZŠ TGM Hovorany
- T.J. Vodní a lyžařské turistiky Hovorany
- Jednotka Sboru dobrovolných hasičů Obce Hovorany
- Orel jednota Hovorany
- Cimbálová muzika Cangla
- Cimbálová muzika Lúka
- Dětský folklorní soubor Potůček
- Dechová hudba Hovorané

- Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Hovorany Český zahrádkářský svaz
- Český svaz včelařů, z.s.,
- Spolek Hornických důchodců
- Mužský pěvecký sbor
- Ženský pěvecký sbor
- Římskokatolická farnost Hovorany
- Náboženská obec Církve československé husitské v Hovoranech
- SSK Hovorany

Podnikatelské aktivity v obci:

- EJM Hovorany s.r.o.
- HS J+J, s.r.o.
- FLORIAN-obchodní centrum služeb, spol. s r.o.
- Jiří Trávníček – OSVČ
- VRÁNA KOMAXIT, spol. s r.o.
- Arcibiskupské vinné sklepy, spol. s r.o.
- RIK-FER CZ s.r.o.
- WEIN-EX s.r.o.

Pamětihodnosti v obci:

- Kostel sv. Jana Křtitele z let 1721–1725, vznikl údajně rozšířením kaple z roku 1670. Zvon na věži s reliéfy sv. Františka z Assisi, Jana Nepomuckého a Šebastiána ulil Jan Zikmund Kreckner v Brně roku 1735.
- Kaple sv. Rocha z roku 1834
- Dřevěný vyřezávaný kříž z roku 1896
- Chrám Spasitele (kostel Československé církve husitské) z roku 1957
- Pomník odbojové skupiny Moravská Rovnost v lesíku východně od obce[12]
- Přírodní rezervace Hovoranské louky

Osobnosti a přirozené autority:

- Tomáš Kopeček (1916–2000), malíř, magnetobiolog, místní rodák
- Václav Adolf Kovanič (1911–1999), akademický sochař a medailér, od roku 1954 žil v Hovoranech, kde měl ateliér
- Oldřich Skopal (1922–2008), pedagog a matematik
- Miroslav Ševela (1921–1965), lékař, vědecký pracovník Biochemického ústavu Lékařské fakulty Masarykovy univerzity, místní rodák

Občanská vybavenost:

- mateřská a základní škola, zdravotní středisko, sportovní areál, tenisové kurty, sokolovna, byty pro seniory, knihovna, letní areál u hřiště, dětská hřiště,

Projektové záměry:

Zamezení ničení místních a obslužných polních cest zejména těžkou technikou; Budování chodníků místních komunikací a cyklostezek; Řešení parkování u školy; Prodloužení obslužní cesty ke škole až ke větrolamu a zlepšení průjezdnosti, Dětské dopravní hřiště v relaxační a odpočinkové zóně; Snížení hluku z hlavní silnice použitím speciální povrchové směsi při opravě komunikace II/422; Rekonstrukce první a výsračka druhé polní cesty za mlýnem

Vyčištění potoka kolem myslivny; Obnova veřejných studní; Výstavba retenčních nádrží; Revize, úprava a údržba lesíka v Hluboké cestě; Budování záchytných protipovodňových poldrů; Postupná výsadba biopásů či větrolamů; Protierozní opatření; Pokračující výsadba zeleně; Propagace chráněných území; Stálá péče o životní prostředí:

Možný odkup neobydlených domů; Zásíťování lokalit pro výstavbu rodinných domů, Prodej pozemků soukromým investorům pro výstavbu bytových domů, Budování volnočasové infrastruktury; Komunitní centrum;

Řádné hospodaření s odpady, jejich separace a třídění, rozšíření plochy sběrného dvora odpadů:

Aktualizace pasportů veškerých inženýrských sítí, zajištění jejich stálé funkčnosti:

Prezentace činnosti obce a spolků místním rozhlasem, na infokanálu kabelové televize či ve zpravodaji.

Podpora spolků ze strany obce; Zavedení pravidelných debat s vedením obce; Finanční podpora při pořádání a organizaci akcí jednotlivými spolky

Rozvojové oblasti pro meziobecní spolupráci:

Rozvoj turistického ruchu – cyklostezky, podpora podnikání, vinařských tradic propagace;

Ochrana životního prostředí – výsadba zeleně, propagace území, osvěta

Podpora spolkové, národopisné, kulturní, turistické a sportovní činnosti

Obec Šardice

Šardice se nachází 10 km jihozápadně od Kyjova v malebném kraji Moravského Slovácka. Šardice jsou obcí s dlouhou tradicí. První písemná zmínka o Šardicích je z r. 1286, kdy olomoucký biskup Dědřich vydal rozhodčí listinu o zřízení místní farnosti. Okolí obce tvoří převážně zemědělská krajina se stopami po intenzivním dolování lignitu v průběhu 19. a 20. století. Jižně od Šardic je listnatý Hovoranský hájek, jihovýchodně borové lesy na písčitých půdách. V katastru obce se nachází významný krajinný prvek – Stráža.

Katastrální území má 1729,29 ha a v obci žije trvale 2186 obyvatel, je tak nejlidnatější obcí mikroregionu. Územní plán obce je účinný od 31.12.2015.

Obec je významnou vinařskou obcí, podoblast Slovácká Vinařství bylo tradiční obživou občanů Šardic. Na zdejších svazích obrácených k jihovýchodu se rodily hrozny, z nichž bylo velmi jakostní víno, o které se zajímali i brněnští občané. Markrabě Jan Jindřich byl prvním, který vydal zvláštní horenský řád. Největším vinařem a odběratelem vína byl brněnský augustiniánský klášter na Starém Brně. Většina vína se odvážela do Brna. Ve Státním oblastním archivu v Brně jsou uloženy dochované „vinohradský regule“ z r. 1753 vydané opatem Pertscherem. O tom, že vinařství bylo vždy významnou součástí života obce svědčí i dochované mosazné pečeti z r. 1622 s vinařskou tematikou. Sklepy si občané budovaly za svými domy.

Památnou a nejstarší budovou v obci je kostel sv. Michaela, jehož nejstarší část pochází ze 13. století, kdy se datuje první písemná zmínka o obci. Neméně významnou budovou v obci je tzv. Rezidence – bývalé reprezentační sídlo brněnských augustiniánů z r. 1742, kteří nemalou měrou přispěli k rozvoji vinařství v obci. V souvislosti s přestavbou dvora byla na místě staré sýpky nákladem 1926 zlatých vystavěna jednopatrová rezidence, jako reprezentační sídlo brněnských augustiniánů. V rezidenci bydlel i slavný augustiniánský opat Johann Gregor Mendel, zakladatel genetiky. Klášter tady měl tři zahrady, pro pěstování všech druhů zeleniny, ale i chřestu, šafránu, melounů a artyčoků. V dolní zahradě se pěstovaly kromě jabloní, hrušek, švestek a ořechů i jedlé kaštiny a mandloně. V zahradě u rezidence se kromě květn a stromů pěstovala i vinné réva. V Rezidenci přechodně bydlel i pokrokový opat Cyril Napp. S vinařstvím je spojená i dochovaná stavba tzv. Loydrova sklepa z r. 1745, která byla součástí majetku augustiniánů. Většina vinařských tratí, jejichž názvy se dosud dochovaly dodnes, je vzpomínána v šardické kronice již v 16. století. Např. Dubová, Hejdy, Nové, Kamenné. Koncem 17. století se mimo zmíněných tratí vzpomínají Šumperky, Červenice či Přední, Dlouhé a Krátké Úlehle.

Smírčí kámen z roku 1605, kterého originál je uložen v rezidenci připomíná vpád Bočkajovců a socha sv. Trojice z roku 1749 stojící v trati Brněnky jsou jedny z nejstarších památek v obci. Malovaná kaplička skřížem stojí u hlavní silnice a v posledních letech byla postavena nová kaplička Sv. Jana Nepomuckého a Boží muka mezi vinohrady. Uprostřed obce poblíž Loydrova sklepa se nachází chalupka 97, kterou její majitelé opravili a zřídili zde stálou expozici věnovanou našim předkům.

V současné době se pěstováním vinné révy a vinařstvím zabývá zejména zemědělská společnost Neoklas, která hospodaří na xxxxx ha vinicích a několik soukromých zemědělských podnikatelů. V obci pracuje Mendelův vinařský spolek. Vinařstvím pro vlastní potřebu s menšími výměrami vinic se zabývá několik větších vinařů a řada občanů. Obcí prochází Mutěnická vinařská stezka, na jednom místě mezi vinohrady je umístěna vyhlídka soudek, která je hojně navštěvována turisty.

Lignit byl zjištěn geologem Albínem Heinrichem v roce 1890 První těžby byla z ložisek, která byla blízko povrchu. Poptávka po lignitu pro domácí otop i průmyslové podniky vedla k rozvoji šachet v celé oblasti. Těžba lignitu byla ukončena v r. 1993. S těžbou lignitu je spojena tragédie, kdy 9.6.1970 při průvalu povodňových vod do dolu, zahynulo 34 horníků

Pro Šardice je význačný vlastní kraj. Lidová kultura je zde stále živá. Občané se snaží o zachování místních tradic. V obci se dochovala zvyklost malování pískem. Pro obec je také významný bohatý kulturní a spolkový život. Po KPU došlo v obci k rozvoji rodinných zemědělských farem a ke změně obhospodařování polí, což vedlo ke vzniku menších políček s biopásy a k výsadbě extenzivních sadů. Tuto krajinu si oblíbili fotografové a je známa jako Moravské Toskánsko.

Pořádané akce v obci:

- Zpívání u vánočního stromu
- Vánoční koncert DH Mladé muziky
- Plesy (krojové, společenské, myslivecké či pyžamové)
- Fašankové odpoledne
- Výstava vín pořádána šardickými vinaři
- Pálení čarodějnic
- Noc kostelů
- Mezinárodní turnaj ve frisbee
- Přehlídka mládežnických dechových hudeb
- Folklorní festival
- Hody
- Otevřené sklepy
- Silvestrovský guláš + ohňostroj

Neziskové organizace:

V obci Šardice se nachází celkem 31 zájmových spolků. K významným patří:

- Folklorní sdružení Šardičan z.s. se zaměřuje na uchovávání a rozvíjení lidových tradic a národních kulturních hodnot, zejména v oblastech lidové hudby, zpěvu a tance. Toto Sdružení tvoří 4 sekce: Slováký krůžek Šardičan, Cimbálová muzika Denica, mužský pěvecký sbor Mužáci a ženský pěvecký sbor Voničky. Přibližný počet členů činí 46.
- Mendelův vinařský spolek zabývající se propagací vinařství a vinařských tradic v obci, podporou kultury v Šardicích a pořádání místních výstav vín. Celkový počet členů činí 21.
- DH Mladá muzika Šardice, jejíž repertoár tvoří skladby lidové a koncertního charakteru tvoří 39 členů včetně uměleckého vedoucího a dirigenta.

- DH Šardičanka, jejíž repertoár tvoří skladby lidové a koncertního charakteru tvoří 17 členů včetně kapelníka.
- DH Ištiváci, jejíž repertoár tvoří skladby lidové a koncertního charakteru tvoří 17 členů včetně kapelníka.
- Ochotnické divadlo ze Šardic tvoří místní skupina ochotníků věnující se nejen nácviu divadelních představení, ale také pořádání kulturních akcí pro veřejnost a děti, např. MDŽ či Indiánské odpoledne Celkový počet stálých členů tvoří 21.
- Orel jednota Šardice zabývající se pořádáním kulturních akcí (přednášky, akcí pro děti a dospělé).Každoročně pořádá pouť na sv. Hostýn, Žarošic či Turzovku. Celkový počet členů jednoty Orel činí 61
- Sbor dobrovolných hasičů
- Myslivecké sdružení Hubert
- Český svaz včelařů, Svaz chovatelů, Spolek seniorů a zdravotně postižených, hornický spolek PANON, florbalový oddíl DMFC

Za klíčové podnikatelské subjekty v obci je považován:

- Neoklas, a.s., zabývající se výrobou a prodejem odrůdových vín.
- Pekárna Šardice
- Pneuservis Zajíc, nabízející kompletní servis jízdních kol, motocyklů, automobilů, nákladních aut
- Autoservis Belko
- Restaurace U Orla
- Restaurace Sahara, Hostinec U Orla
- Hospoda U ALBERTA
- FIDES AGRO, spol. s r.o.
- AIG Moravia a.s.
- SDO Group, spol. s r.o.
- RS Beton s.r.o.
- Zenergo Agro, s.r.o.
- Lero plus, s.r.o.
- Stavebniny Šnajdrová
- MIWACO Družstvo, Šardice
- Swardman, s.r.o.
- Moraviakov s.r.o.
- Slováký pivovar, s.r.o.
- Vinařství Maradová Božena
- Vinařství Bušík,
- Vinařství Foretník
- Vinařství Nešporovi
- Penzion a vinařství Karlík Pavel
- Farma Měchura Miloslav
- Soukromý zemědělec Ladislav Cápek
- Soukromý zemědělec Marek Gregorovič
- Ekofarma Petr Marada
- POLIKO a.s.

Osobnosti a přirozené autority:

- J.G.Mendel jako opat brněnských augustiniánů ovlivnil i dění v Šardicích, které augustiniánskému řádu v minulosti patřily
- Rudolf Hurt - archivář a historik (1902-1978)
- Jan Měchura - senátor a politik (1876 –
- Dr. Jaroslav Zemek, okresní soudce, za protifašistický odboj byl od roku 1939 vězněn a mučen, zemřel v roce 1942

Občanská vybavenost:

- Mateřská škola, Základní škola, detašované pracoviště Základní umělecké školy Kyjov, zdravotní středisko, charitní pečovatelská služba Domovinka, Obecní hala u Orla, kulturně společenské centrum, knihovna, 4 dětská hřiště, hřiště na petanque a dětská lezecká stěna, 2 travnatá hřiště pro fotbal, hřiště s umělým povrchem a víceúčelové hřiště za školou

Projektové záměry:

- oprava vozovek v obci
- oprava chodníků v obci
- opravy na Rezidenci
- revitalizace středu obce
- oprava smuteční síně
- kanalizace – klínek
- plocha u ZŠ – parkování před vjezdem na školní hřiště
- plocha pro bydlení Bl 12 – zasíťování pozemků
- kamerový systém v obci
- rekonstrukce učeben ZŠ včetně bezbariérového řešení
- MŠ Šardice – elektroinstalace, zdravotnická

Rozvojové oblasti pro meziobecní spolupráci:

- Udržitelnost a zlepšení životního prostředí – výsadby, osvěta, propagace, komunikace s veřejnými institucemi; subjekt starající se o extravilány obcí
- Udržení tradic, rozvoj spolkového života
- Tvorba koncepčních a strategických dokumentů
- Turistický ruch – propagace; budování stezek

Obec Karlín

Obec Karlín byla založena v roce 1792 a je malebně rozprostřena severozápadním směrem od města Hodonína a jihozápadním směrem od města Kyjova. Obec se rozkládá na levém břehu potoka Trkmanka a na východním úpatí kopce Světlá 278 m.n.m. Na východní straně vrcholku jsou vinice, jinak je obec obklopena poli. Převážná část jejího katastru - 225 ha tvoří intenzivně obhospodařovaná zemědělská krajina, v níž převládá úrodná půda. Dominantou středu obce je rozlehlý park, který přímo navazuje na budovu obecního úřadu a kapli sv. Karla Boromejského.

Katastrální území má 223,71 ha a v obci žije trvale 232 obyvatel, což ji činí z daleka nejmenší obcí mikroregionu. Územní plán obce je účinný od roku 1998.

Obec Karlín, původní název Karlov, nejmladší obec sousedního okresu Žďánského, byla založena v roce 1792 knížetem Aloisem Josefem z Liechtsteinu, majitelem Žďánského panství a pojmenována po Karolině, jeho manželce. Původní německý název byl "Charlottenfeld", tj. Karolinino pole. Lidem používaný název Karlov byl později pozměněn na název Karlín. Při založení obce bylo postaveno i s dvorem 25 domů, v roce 1819-1841 bylo postaveno dalších 10 domů. V roce 1841 bylo v obci 90 mužů a 96 žen.

Obec Karlín je malebnou moravskou vesnicí o které se dá říci, že je oázou klidu a pohody, jelikož se nachází mimo hlavní dopravní trasu. Její atraktivitu rovněž zvyšuje i rozsáhlý park se spoustou zeleně ve středu obce.

V katastru obce se nachází území přírodní památka Zápověď u Karlína, která leží v Kyjovské pahorkatině, přibližně 0,8 km jihozápadně od obce Karlín v nadmořské výšce 230 až 256 m (okraj motokrosového závodiště). Tato přírodní památka Zápověď u Karlína byla zřízena za účelem ochrany zachovalé vegetace suchých trávníků s výskytem zvláště chráněných živočichů a rostlin, zejména pak evropsky významného druhu hadince nachového.

V obci Karlín se celoročně pořádá mnoho kulturních, společenských a sportovních akcí. Nejvýznamnější kulturně - společenskou akcí jsou Tradiční krojované hody. Na tuto událost se sjíždějí nejen převážná většina rodáků obce, ale i občané z širokého okolí.

Mezi pořádané kulturní a společenské akce patří:

- Tříkrálová sbírka
- Masopustní veselí
- Velikonoční hrkání
- Filipojakubská noc - slet čarodějnic
- Dětský den
- Burčákový turnaj ve fotbale
- Dýně
- Drakiáda
- Setkání seniorů
- Lampiónový průvod
- Pečení perníčků
- Rozsvícení vánočního stromu
- Mikulášská besídka

- Vánoční koncert
- Štěpánský turnaj
- Ohňostroj

Neziskové organizace:

V obci působí Vinařský spolek, z.s., který funguje teprve krátce a to od 10/2015 čítající 15 členů. Stěžejní činností spolku je propagace vinařství, vinařských tradic v obci i v regionu a organizuje výstavy a přehlídky vín. Dále v obci sdružuje motokrosové nadšence AUTOMOTOKLUB Karlín, který na zdejší motokrosové trati pořádá několikrát do roka motokrosové závody, díky jimž se obec Karlín dostala do širšího povědomí okolí. V obci také působí neregistrované sdružení fotbalistů, kteří mají v nájmu fotbalové hřiště, jež je na soukromém pozemku.

Podnikatelské aktivity v obci:

Na území obce není žádný průmyslový ani zemědělský podnik. V místě se nenachází mnoho pracovních příležitostí. Zaměstnance zde můžeme najít jen pod obecním úřadem. V obci působí několik soukromých podnikatelů se svými firmami typu mikropodnik.

Občanská vybavenost:

- knihovna, kulturní dům, fotbalové hřiště, posilovna

Projektové záměry:

- odkanalizování obce (oprava staré kanalizace) a výstavba čistírny odpadních vod; Oprava obecního vodovodu;
- zkabelizování veřejného osvětlení, zefektivnění zkvalitnění a výměna za účelem úspory energie; bezdrátový rozhlas; realizace projektů vedoucích ke snížení množství odpadů v obci; ve veřejných budovách efektivní využití obnovitelných zdrojů energií;
- rekonstrukce obecních chodníků; zbudování přechodů pro chodce; vybudování nových a oprava stávajících místních komunikací; vytvoření opatření pro zlepšení dopravní situace (radary, zrcadla...); aktualizování či tvorba nové pasportizace místních komunikací; Kamerový systém;
- vybudování multifunkční plochy (pro sport, venkovní akce a pod.); využití II. patra budovy OÚ (byty, klubovna posilovna apod..) a sklepů; výkup pozemku na hřiště; pravidelná údržba dětského hřiště, doplnění herních prvků a venkovního fitness pro dospělé; vytvoření prostor pro setkávání;
- zachování a rozšíření kulturních akcí (vítání občanů ...); organizovat brigády se zapojením obyvatel do života v obci; Podporování rozvoje volnočasových aktivit;
- zřízení provozoven obchodu a služeb v obci (kadeřnictví, masáže apod...);
- výkup pozemků na rybník; vybudování rybníka; zatraktivnění biokoridoru u vinohradů (např. naučná stezka);

- výsadba lesoparku v dolině; vybudování posezení s vyhlídkou (rozhledna) na podporu turistiky; ozvláštnění veřejných prostranství (sochy, umělecká díla apod.); využití kaple i pro veřejnost; Posílení tradic v obci; Navázat partnerství s obcemi EU; Zlepšení spolupráce v rámci mikroregionu;
- vytvoření informačního navigačního systému; podpora výstavby nových cyklostezek; vybudování naučné stezky kolem Karlínského potoka;
- oprava památek - křížků v obci; oprava hřbitovní zdi, oprava zpevnění ploch a mobiliáře; fasáda kaple; oprava střechy kaple a zvonice;
- vybudování technického zázemí pro stroje na údržbu obce; přístavba KD + terasa; KD využití sklepa pod KD; vybavení KD multimediálním zařízením, vybudování a vybavení kuchyně; zajištění provozu knihovny + dovybavení a vybudování kvalitnějšího zázemí;
- údržba veřejné zeleně, vzrostlých stromů; výsadba zeleně na veřejných prostranstvích i v extravilánu obce, nových krajinných prvků; vyčištění Karlínského potoka, zlepšení spolupráce a komunikace se správcem povodí;
- nový územní plán; obecní zpravodaj;

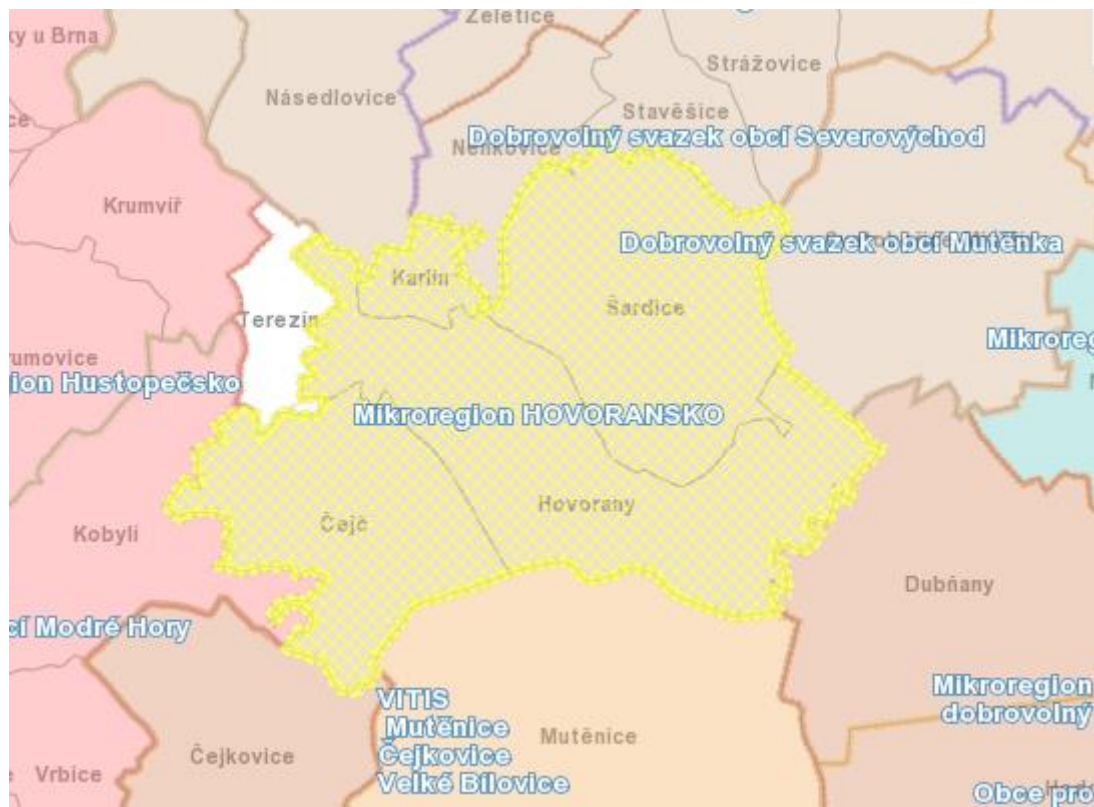
Rozvojové oblasti pro meziobecní spolupráci:

- Spolupráce za účelem modernizace a výstavby technické infrastruktury
- Spolupráce v oblasti údržby zeleně, zajištění péče o krajinu a životní prostředí
- Spolupráce v oblasti turistického ruchu
- Spolupráce v oblasti spolkové činnosti a pořádání kulturních a spol. akcí

1. Území

Mikroregion Hovoransko leží na jihovýchodní Moravě, na území okresu Hodonín a spadá do Jihomoravského kraje. Území je tvořeno čtyřmi obcemi: Čejč, Hovorany, Karlín a Šardice. Na západě sousedí s mikroregionem Svazek obcí Modré Hory, na severu s mikroregionem Bábí lom, na východě a jihu s DSO Mutěnka a Mikroregionem Nový dvůr.

Obrázek: území mikroregionu

Zdroj: <http://mapy.crr.cz>

Celková rozloha katastru obcí mikroregionu Hovoransko činí 5381,39 ha. Hustota zalidnění dosahovala v roce 2016 108 obyvatel/km², což je asi $\frac{3}{4}$ průměrné hodnoty pro Českou republiku. Největší obcí mikroregionu je obec Hovorany s rozlohou 2099,46 ha a nejmenší obcí je obec Karlín s rozlohou 223,71 ha. Nejbližšími spádovými sídli mikroregionu jsou obce Kyjov a Hodonín.

Tabulka: Rozloha obcí v ha

Čejč	Hovorany	Karlín	Šardice	Mikroregion Celkem
1328,93	2099,46	223,71	1729,29	5381,39

Zdroj: ČSÚ

Území obcí je krajinářsky velmi pestré. Okolí obcí tvoří převážně zemědělská krajina, v oblasti Šardic se stopami po těžbě lignitu. Obce spadají mezi vinařské obce. Vrcholky strání v okolí obcí jsou obklopeny vinicemi a poli. Lesní pozemky, vodní plochy či ovocné sady tvoří jen malou část katastrálního území.

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Počet obyvatel mikroregionu z dlouhodobého pohledu klesá. Od roku 1980, kdy měl mikroregion nejvíce obyvatel, jich do roku 2016 ubylo více než 500. Výraznější pokles počtu obyvatel lze pozorovat především v obci Hovorany. U zbylých obcí již úbytek obyvatel není tak výrazný. Největší pokles počtu obyvatel se projevil v mikroregionu mezi roky 1980 – 1990. Tento úbytek o více než 470 obyvatel během deseti po sobě jdoucích let, byl způsoben především každoročním vysokým migračním úbytkem.

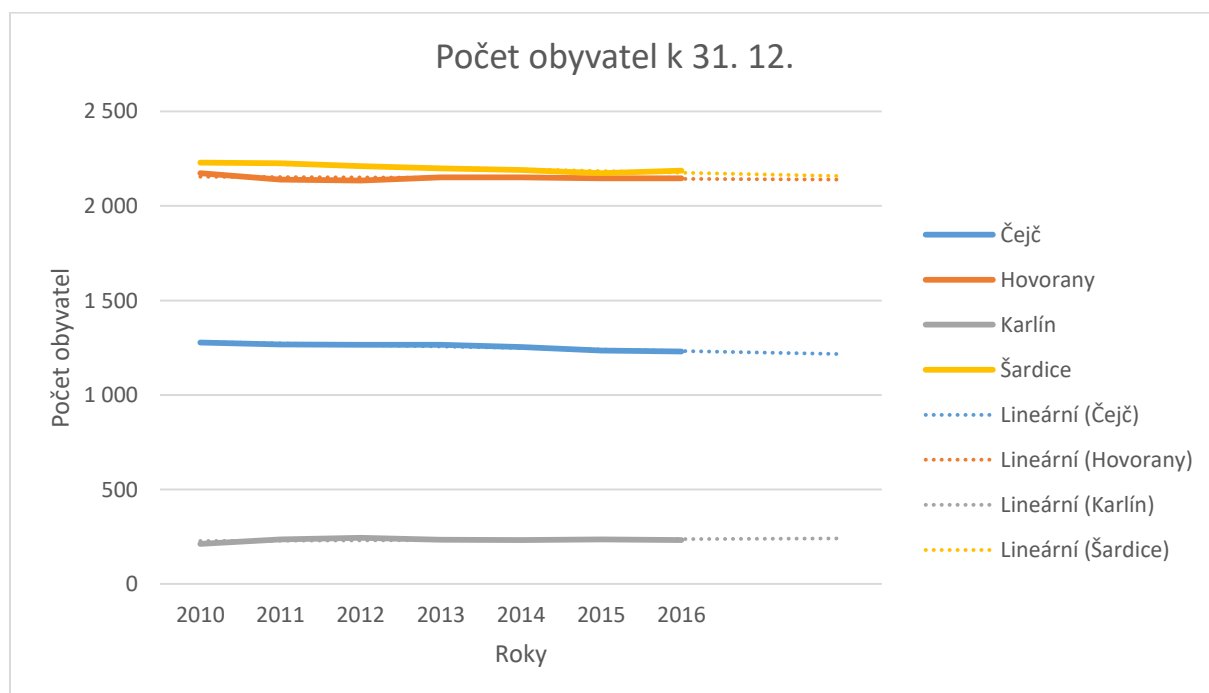
V posledních 5 letech se úbytek počtu obyvatel v obcích zastavuje a projevuje se i občasný meziroční nárůst např. v obci Hovorany či Šardice. Dle lineární predikce by se počet obyvatel v obcích mikroregionu měl během následujících 5 let ustálit kolem současného stavu, případně v některých obcích mírně růst.

Tabulka: Vývoj počtu obyvatel v mikroregionu v posledních letech

Rok	Čejč	Hovorany	Karlín	Šardice	Celkem
2010	1 278	2 173	212	2 229	5 892
2011	1 268	2 140	236	2 226	5 870
2012	1 265	2 134	245	2 210	5 854
2013	1 265	2 151	234	2 199	5 849
2014	1 254	2 152	233	2 190	5 829
2015	1 235	2 146	236	2 174	5 791
2016	1 230	2 146	232	2 187	5 795

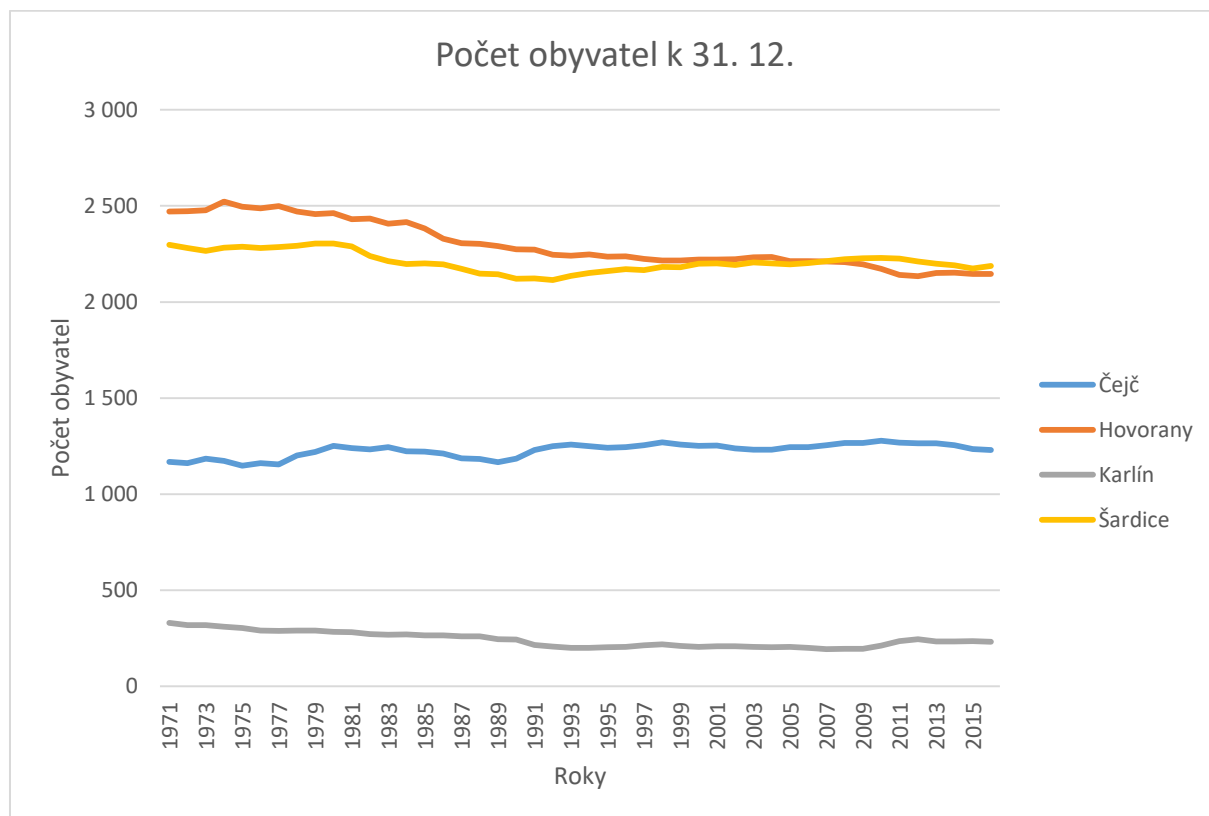
Zdroj: ČSÚ

Graf: Lineární predikce počtu obyvatel na následující roky

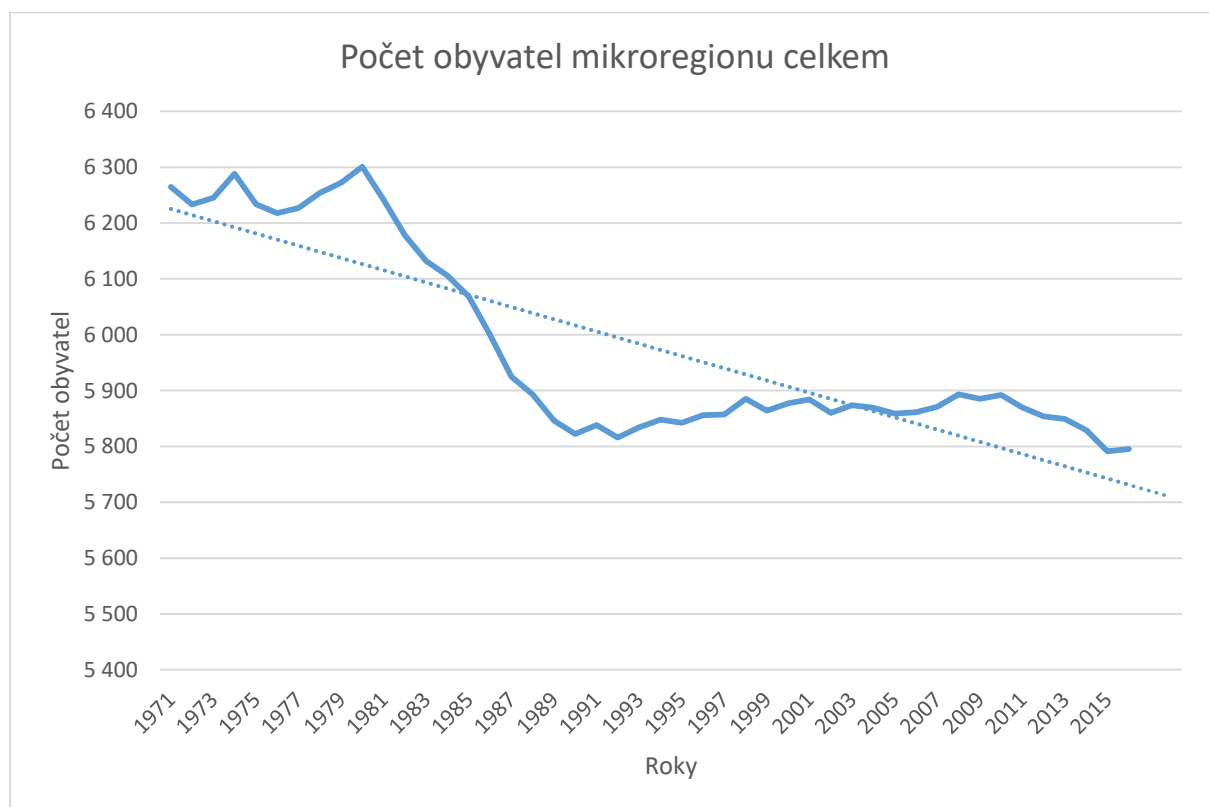
Zdroj: ČSÚ

Graf: Vývoj počtu obyvatel k 31. 12 od roku 1971

Zdroj: ČSÚ

Graf: Počet obyvatel mikroregionu celkem

Zdroj: ČSÚ

Věková struktura mikroregionu je srovnatelná s vyššími územně správními celky. V regionu žije 144 seniorů na 100 dětí. Věková skupina obyvatel starších 65 let tvoří 19,5 % z celkového počtu obyvatel, což je 0,7 % více, než za ČR a naopak věková skupina obyvatel mladších 14 let tvoří 13,5 %, což je o 2 % méně, než za ČR. Tyto data ukazují, že se v mikroregionu projevuje současný trend stárnutí populace s nízkou porodností, což může z dlouhodobého hlediska vést k ekonomickým problémům území.

Tabulka: Věková struktura obyvatel mikroregionu v roce 2016

	Počet obyvatel	Počet obyvatel						Index stáří (v %)	Index ekonomického zatížení
	celkem	věková skupina						celkem	celkem
		0 - 14 abs.	0 - 14 rel. (%)	15 - 64 abs.	15 - 64 rel. (%)	65 a více abs.	65 a více rel. (%)		
Čejč	1230	166	13,5	834	67,8	230	18,7	138,6	47,5
Hovorany	2146	294	13,7	1396	65,1	456	21,2	155,1	53,7
Karlín	232	27	11,6	152	65,5	53	22,8	196,3	52,6
Šardice	2187	298	13,6	1497	68,4	392	17,9	131,5	46,1
Mikroregion celkem	5795	785	13,5	3879	66,9	1131	19,5	144,1	49,4
okres Hodonín	154589	21789	14,1	103247	66,8	29553	19,1	135,6	49,7
Jihomoravský kraj	1178812	182280	15,5	772488	65,5	224044	19,0	122,9	52,6
Česká republika	10578820	1647275	15,6	6942623	65,6	1988922	18,8	120,7	52,4

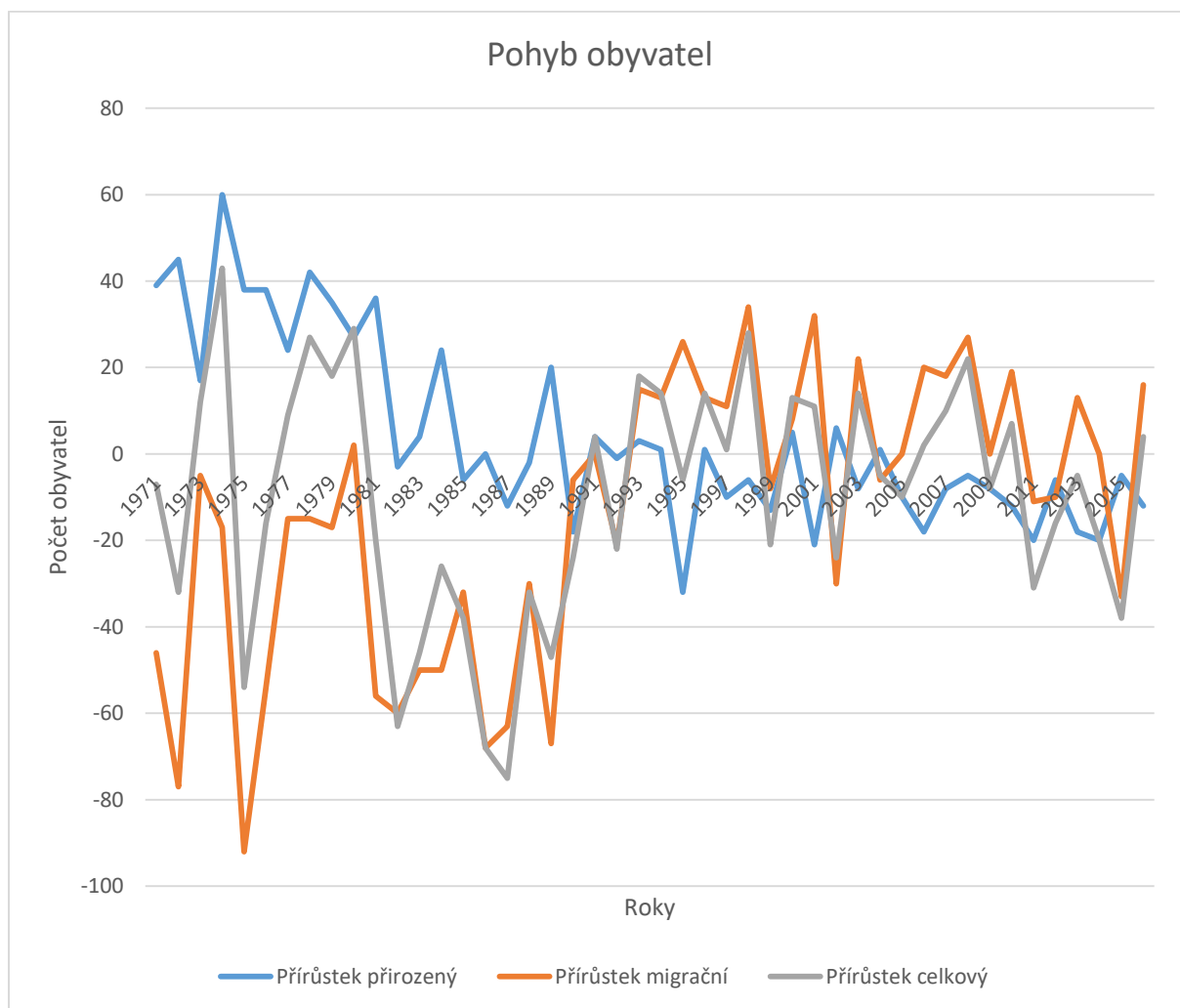
Zdroj: ČSÚ

Z demografického pohledu lze ve věkové struktuře obyvatel pozorovat rozdíly i mezi jednotlivými obcemi. Například v obci Karlín je výrazně méně obyvatel ve věkové kategorii do 15 let a obyvatel v post produktivním věku více, než v ostatních obcích či vyšších územně správních celcích. Obce Šardice a Čejč mají zase vyšší procento osob ve věkové skupině 15 – 64 let než ukazují data za ČR a méně osob v post produktivním věku. Průměrný věk je v mikroregionu 44 let. Přičemž průměrný věk mužů je 42 let a žen 46 let.

Poměr počtu mužů a žen je v mikroregionu téměř totožný. Při srovnání v jednotlivých obcích je patrné, že v obcích Čejč a Šardice je poměr téměř vyrovnaný, naopak v obcích Karlín a Hovorany žije o 5% více žen, než mužů.

Celkový pohyb obyvatel mikroregionu je kolísavý. Největšího přirozeného přírůstku dosahoval mikroregion mezi roky 1971 až 1978, přičemž tyto hodnoty velmi zkreslují data obce Hovorany a Šardice. Postupem času se přirozený přírůstek snižoval a od roku 2005 vykazují data pouze přirozený úbytek počtu obyvatel. Největšího migračního přírůstku dosáhl mikroregion v roce 1998 a 2001 a úbytku v letech 1975 a 1972. Tyto migrační změny opět proběhly pouze v obcích Hovorany, Šardice a v roce 1975 také v obci Čejč. Na datech celkového přírůstku lze také pozorovat velké odchylky od průměru především v první části pozorovaného období a je zřejmé, že v posledních letech již k takovému kolísání nedochází a tedy i hodnoty přírůstků a úbytků počtu obyvatel jsou vyrovnanější než v letech minulých.

Graf: pohyb obyvatel

Zdroj: ČSÚ

Ze statistických dat lze také pozorovat, že během posledních let z pohledu v mikroregionu přibývá sňatků a rozvodovost je téměř konstantní. Hodnotu počtu sňatků za mikroregion zvyšují především data obcí Hovorany a Šardice, kde je sňatečnost výrazně vyšší než ve zbylých obcích. Naopak data rozvodovosti jsou v obcích velmi podobná.

Tabulka: Sňatečnost a rozvodovost

	2016	2016	2015	2015	2014	2014	2013	2013	2012	2012
	Sňatky	Rozvody	Sňatky	Rozvody	Sňatky	Rozvody	Sňatky	Rozvody	Sňatky	Rozvody
	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem
Čejč	6	3	2	3	5	4	8	2	4	2
Hovorany	15	2	12	5	5	3	6	7	5	-
Šardice	9	7	11	6	7	2	7	8	4	4
Karlín	1	-	-	-	1	2	1	1	2	-
Mikroregion celkem	31	12	25	14	18	11	22	18	15	6
okres Hodonín	690	358	695	299	646	352	662	452	661	297

Jihomoravský kraj	5 837	2 758	5 414	2 770	5 153	2 924	5 043	3 000	4 973	3 001
Česká republika	50 768	24 996	48 191	26 083	45 575	26 764	43 499	27 895	45 206	26 402

Zdroj: ČSU

V roce 2011 proběhlo poslední šetření Sčítání lidí domů a bytů (SLDB 2011), v rámci něhož byly zjišťovány také údaje týkající se rodinného stavu obyvatel, národnosti, náboženské víry či vzdělanostní struktury.

Statistická data týkající se rodinného stavu ukazují, že v mikroregionu žijí častěji svobodní muži, než ženy. V mikroregionu žije také více rozvedených žen, než mužů a největší rozdíl vykazují data týkající se vdov a vdovců. Vdovy tvoří 85 % z celkového počtu ovdovělých občanů.

Tabulka: Obyvatelstvo podle pohlaví a rodinného stavu dle SLDB 2011

Čejč	2011		Celkem	muži	muži v %	ženy	ženy v %
	Obyvatelstvo celkem		1239	626	51	613	49
	z toho rodinný stav	svobodní, svobodné	444	260	59	184	41
		ženateí, vdané	616	310	50	306	50
		rozvedení, rozvedené	79	40	51	39	49
		vdovci, vdovy	99	15	15	84	85
Hovorany	Obyvatelstvo celkem		2137	1009	47	1128	53
	z toho rodinný stav	svobodní, svobodné	788	427	54	361	46
		ženateí, vdané	1057	527	50	530	50
		rozvedení, rozvedené	85	35	41	50	59
		vdovci, vdovy	207	20	10	187	90
Karlín	Obyvatelstvo celkem		257	121	47	136	53
	z toho rodinný stav	svobodní, svobodné	109	52	48	57	52
		ženateí, vdané	108	53	49	55	51
		rozvedení, rozvedené	17	9	53	8	47
		vdovci, vdovy	22	6	27	16	73

Šardice	Obyvatelstvo celkem		2225	1103	50	1122	50
	z toho rodinný stav	svobodní, svobodné	833	463	56	370	44
		ženatí, vdané	1070	538	50	532	50
		rozvedení, rozvedené	143	69	48	74	52
		vdovci, vdovy	177	33	19	144	81
Mikroregion Celkem	Obyvatelstvo celkem		5858	2859	49	2999	51
	z toho rodinný stav	svobodní, svobodné	2174	1202	55	972	45
		ženatí, vdané	2851	1428	50	1423	50
		rozvedení, rozvedené	324	153	47	171	53
		vdovci, vdovy	505	74	15	431	85

Zdroj: ČSU – SLDB 2011

V šetření nejčastěji obyvatelé mikroregionu uváděli národnost českou a moravskou. V mikroregionu žili také obyvatelé národností slovenské, německé, polské či ukrajinské, ale pouze ve velmi malém počtu. Velký počet obyvatel také národnost vůbec neuvedl. Z pohledu náboženské víry obyvatel mikroregionu se nejvíce obyvatel přihlásilo k Církvi římskokatolické, ale žijí zde občané hlásící se také k Církvi československé husitské, Českobratrské církvi evangelické, Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi, kterých je však menšina. Velké množství občanů v šetření opět náboženskou víru neuvedlo.

Vzdělanostní struktura obyvatel dle SLDB 2011 ukazuje, že v mikroregionu žijí obyvatelé nejčastěji se středoškolským vzděláním. Tímto stupněm vzdělání ukončilo svoji školní docházku 64 % obyvatel mikroregionu. Základním vzděláním disponuje 24 % obyvatel a vyššího než středoškolského vzdělání dosáhlo téměř 9 % obyvatel mikroregionu. Když se na tato data podíváme z pohledu pohlaví, tak v mikroregionu dosahují vyššího vzdělání muži než ženy. Výrazně se toto tvrzení projevuje např. na počtu mužů a žen, kteří dosáhli pouze základního vzdělání, kde muži tvoří 15% z celkového počtu mužů a ženy 33% z celkového počtu žen.

Tabulka: Vzdělanostní struktura obyvatel dle SLDB 2011

			Celkem	muži	ženy
Čejč	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		1053	524	529
	z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	3	1	2
		základní včetně neukončeného	194	63	131
		střední vč. vyučení (bez maturity)	422	253	169
		úplné střední (s maturitou)	286	123	163
		nástavbové studium	19	10	9
		vyšší odborné vzdělání	7	2	5
		vysokoškolské	85	50	35
Hovorany	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		1846	856	990

	z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	4	3	1
		základní včetně neukončeného	464	121	343
		střední vč. vyučení (bez maturity)	738	443	295
		úplné střední (s maturitou)	454	197	257
		nástavbové studium	33	14	19
		vyšší odborné vzdělání	14	7	7
		vysokoškolské	91	46	45
Karlín	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		226	106	120
	z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	0	0	0
		základní včetně neukončeného	59	19	40
		střední vč. vyučení (bez maturity)	93	54	39
		úplné střední (s maturitou)	45	16	29
		nástavbové studium	3	3	0
		vyšší odborné vzdělání	6	4	2
		vysokoškolské	14	8	6
Šardice	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		1893	939	954
	z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	5	1	4
		základní včetně neukončeného	498	165	333
		střední vč. vyučení (bez maturity)	737	464	273
		úplné střední (s maturitou)	438	199	239
		nástavbové studium	34	17	17
		vyšší odborné vzdělání	10	0	10
		vysokoškolské	122	70	52
Mikroregion celkem	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		5018	2425	2593
	z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	12	5	7
		základní včetně neukončeného	1215	368	847
		střední vč. vyučení (bez maturity)	1990	1214	776
		úplné střední (s maturitou)	1223	535	688
		nástavbové studium	89	44	45
		vyšší odborné vzdělání	37	13	24
		vysokoškolské	312	174	138

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011

Když se na vzdělanostní strukturu podíváme z pohledu srovnání obcí, je patrné, že většina obcí vykazuje velmi podobnou vzdělanostní strukturu obyvatelstva, kromě obce Čejč. Obec Čejč oproti ostatním obcím mikroregionu má daleko menší procento občanů se základním vzděláním k celkovému počtu obyvatel, a tedy i větší procento občanů se vzděláním středoškolským a vyšším než středoškolským.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

V obcích mikroregionu jsou zastoupeny všechny sektory národního hospodářství. Z primárního sektoru je nejvíce využíváno odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství. Sekundární sektor je realizován zpracovatelským a stavebnickým průmyslem. Ze všech sektorů národního hospodářství je v obci nejvíce zastoupen terciální sektor - velkoobchody a maloobchody, opravy a údržby, doprava, skladování, ubytovací, stravovací, kulturní a zábavní činnosti. V neposlední řadě kvartální sektor, který je prováděn vědeckou činností.

Největší počet podniků je v oblasti služeb. Je to dáno i velikostí obcí, kdy 2 ze 4 obcí mikroregionu mají nad 2000 obyvatel. Naopak zemědělství má nejnižší podíl i přes to, že se jedná o vinařské obce.

V následující tabulce je přiblížena struktura ekonomicky aktivního obyvatelstva podle hlavních hospodářských sektorů, tak jak byla zjištěna při posledním sčítání ČSÚ k 31. 12. 2016. V datech jsou vykázány pouze subjekty se zjištěnou ekonomickou aktivitou. Registrovaných subjektů v obcích je daleko více.

Tabulka - Odvětvová struktura ekonomicky aktivních obyvatel k 31. 12. 2016

Podniky se zjištěnou aktivitou	Čejč	Hovorany	Karlín	Šardice
Celkem	181	248	14	258
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	38	28	3	49
B-F Průmysl a stavebnictví celkem	57	91	7	91
G-S Služby celkem	83	125	4	112
X nezařazeno	.	.	.	.

Zdroj: ČSÚ

V následující tabulce je také vykreslen počet fyzických osob k právnickým v jednotlivých obcích. Poměr je mezi obcemi téměř totožný a rozložení koresponduje s počtem obyvatel v obcích.

Tabulka – Subjekty podle právní formy k 31. 12. 2016

Podniky se zjištěnou aktivitou	Čejč	Hovorany	Karlín	Šardice
Celkem	181	248	14	258
Fyzické osoby	147	218	9	208
Právnícké osoby	34	30	5	50

Zdroj: ČSÚ

Mezi významnější podnikatelské subjekty na území mikroregionu patří:

- Neoklas, a.s.; Vinařství NEOKLAS Šardice a.s. - zabývající se výrobou a prodejem odrůdových vín,
- Zenergo a.s. – zabývá se rostlinnou a zemědělskou výrobou (obiloviny, kukuřice, slunečnice)
- LISI AUTOMOTIVE FORM a.s. Čejč – čepy, vodící tyče a další díly převážně jako součást brzdných systémů automobilů (cca 150 zaměstnanců)

- Kornfeil spol. s.r.o. – výroba pekařských pecí (cca 150 zaměstnanců)
- Zemas a.s. Čejč – rostlinná a živočišná (chod skotu na maso a mléko, chod daňků, chov prasat) výroba (cca 20 zaměstnanců)
- Horáková farma, a.s. – rostlinná a živočišná (chod prasat) (cca 20 zaměstnanců)
- CEZEA – šlechtitelská stanice, a.s. – šlechtění hybridů kukuřice na zrno i siláž (cca 20 zaměstnanců)
- FIDES AGRO, spol. s r.o. - Společnost vyrábí mléčné krmné směsi a minerálně-vitaminové směsi pro všechna hospodářská a domácí zvířata
- Izolex Moravia, spol. s r.o. - Firma se specializuje na dodávku a montáž střešních plášťů plochých a šikmých střech a hydroizolací
- AIG Moravia a.s. - Provozování sportovních zařízení
- EMILAK, spol. s r.o. – Provádění povrchových úprav materiálů.
- SDO Group, spol. s r.o. - Výroba ekologického paliva.
- Swardman, s.r.o. - Společnost vyvíjí, vyrábí a prodává vřetenové sekačky
- Moraviakov s.r.o. - Obrábění

Trh práce

Podíl nezaměstnanosti v mikroregionu se v roce 2016 oproti předchozím dvěma letům snížil a ustálil se na hranici mezi 6,5 – 7,5 %, což je o něco málo více než republikový průměr. Z tohoto rozmezí se vymezila pouze obec Karlín, u které podíl nezaměstnaných osob v roce 2016 klesl až na hodnotu 4,5 %. Více nezaměstnaných je mezi muži, opět pouze u obce Karlín je více nezaměstnaných žen.

Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce se odvíjí také od počtu obyvatel jednotlivých obcí. Nejvíce uchazečů je proto dlouhodobě ve třech větších obcích mikroregionu, Hovorany, Šardice a Čejč.

Tabulka: Nezaměstnanost

Období	Obec	Podíl nezaměstnaných osob (v %)	Podíl nezaměstnaných osob (v %)		Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce		Pracovní místa v evidenci úřadu práce
		celkem	pohlaví		celkem	pohlaví		celkem
			muži	ženy		muži	ženy	
31. 12. 2016	Čejč	6,5	6,9	6,1	56	.	25	9
	Hovorany	6,8	6,9	6,6	96	.	47	1
	Karlín	4,5	4	4,9	7	.	4	-
	Šardice	7,4	8,6	6,2	111	.	45	1
31. 12. 2015	Čejč	7	7,5	6,5	62	.	28	14
	Hovorany	7,4	7,3	7,5	106	.	54	5
	Karlín	9,6	10,5	8,8	15	.	7	-
	Šardice	8,7	10,1	7,2	132	.	53	8
31. 12. 2014	Čejč	8,3	9,2	7,2	74	.	31	4

	Hovorany	7,8	8,3	7,3	114	.	54	-
	Karlín	8,8	9,3	8,3	14	.	7	-
	Šardice	9,7	10,5	8,8	148	.	65	-

Zdroj: ČSÚ

V mikroregionu dle SLDB 2011 dojíždělo do zaměstnání 1 122 osob, přičemž obyvatelé nejčastěji dojížděli do spádové obce Kyjov nebo do Hodonína či do jiných obcí v témže okresu. Přibližně 25 % z dojíždějících cestovalo do jiného okresu. Pracujících obyvatel v zahraničí bylo minimum.

Tabulka - Vyjížd'ka za prací dle SLDB 2011

	Čejč	Hovorany	Karlín	Šardice
vyjíždějící do zaměstnání celkem	273	411	66	372
v rámci obce	69	48	1	44
do jiné obce okresu	112	228	36	221

Zdroj: ČSÚ - Základní informace o vybraných územních celcích podle SLDB 2011

Cestovní ruch

Cestovní ruch v mikroregionu je založený především na místní vinařské tradici. Jelikož se jedná především o vinařské obce, je zde spousta vinic, sklepů a sklípků, mnohé z nich nabízí také ubytování. Oblíbená je vinařská cykloturistika, mikroregionem prochází několik cyklostezek.

Tabulka: Hromadná ubytovací zařízení v obcích mikroregionu

Obec	Ubytovací zařízení	Kapacita lůžek
Čejč	Ubytování na Francouzské	14
	Penzion Nataša	12
	Penzion Forman	45
	Ubytování u Damborských	6
	Penzion u Tomčalů	21
Hovorany	Penzion U Machalíneků	16
	Penzion U sklepů	55
	Penzion Orion	23
	Sklípek U Tomáše	6
	Penzion Harmonie	18
	Ubytování Šimková	16
Karlín	-	-
Šardice	Penzion Šardice	33

	Penzion na statku	22
	Vinařství Nešporovi	6

Zdroj: vlastní zpracování

Kromě vína je příroda mikroregionu v okolí obce Šardice známá nekonečnými lány obilí a kukuřice, ve zvlněných kopcích tvoří strukturu odstínů žluté, zelené či hnědé barvy, které lákají fotografy z celého světa. Kvůli podobnosti s italskou krajinou se lokalitě začalo přezdívat Moravské Toskánsko.

K atraktivitám cestovního ruchu mikroregionu patří Přírodní památka Záповěď u Karlína, která byla zřízena za účelem ochrany zachovalé vegetace suchých trávníků s výskytem chráněných, vzácných a ohrožených druhů, zejména pak evropsky významného druhu hadince nachového. Obcí Karlín prochází Kyjovská vinařská stezka.

Nejvýznamnější nemovitou kulturní památkou v obci Šardice je tzv. Rezidence – bývalé letní sídlo augustiniánského kláštera, kterému obec patřila. V Rezidenci mimo jiné přebýval Johann Gregor Mendel, zakladatel genetiky a významný pokrokový opat Cyril Napp.

Mezi Hovorany a Karlínem se nachází přírodní rezervace Hovoranské lúky. Jedná se o jednu z nejvýznamnějších lokalit stepních luk na Moravě. Území je zařazeno do soustavy Natura 2000.

Jihovýchodním směrem od Čejče je chráněné území přírodní geologické památky Výchoz a tvoří ji umělý odkryv po těžbě písku a lignitu v zalesněných svazích bývalého Čejčského jezera.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Obec Karlín má vybudovaný vodovod, jehož provozování zajišťuje majitel, společnost VAK, a.s. Hodonín. Vodovodní síť byla zbudována již v roce 1962 a v současné době je ve špatném stavu. Plánovaná oprava a pokládka nového vodovodního řádu je plánována na rok 2016/2017. Zásobení pitnou vodou je zajištěno z vodárenské nádrže Koryčany a je vedena řádem z vodojemu Hovorany přes celou obec dále pak do obcí Násedlovice, Žarošice, Uhřice a Dambořice.

Obce mají vybudovanou kanalizační síť.

Obec Čejč má vlastní ČOV. Odpadní vody ze Šardic a Hovorany jsou napojeny na ČOV v obci Svatobořice-Mistřín. Provozovatelem jsou vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. Obec Karlín není vybavena čistírnou odpadních vod.

Tabulka: Technická infrastruktura v obcích mikroregionu Hovoransko 2016

Obec	vodovod	kanalizace	plynovod	ČOV	kabelová televize	internet	obecní rozhlas	sběrný dvůr
Čejč	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Hovorany	ano	ano	ano	ano (Mistřín)	ano	ano	ano	ano
Karlín	ano	ano	ano	ne	ne	ano	ano	ne
Šardice	ano	ano	ano	ano (Mistřín)	ne	ano	ano	ano

Zdroj: Data z dotazníkového šetření Kyjovského Slováčka v pohybu, vlastní šetření

Obce jsou plně plynofikovány a elektrifikovány.

Obecní rozhlas je také v každé obci. V obci Karlín a je pravidelně udržován, ovšem jeho technický stav je již zastaralý a neodpovídá aktuálním potřebám a je plánovaná jeho modernizace.

Veřejné osvětlení má v obcích plné pokrytí, je pravidelně udržováno a opravováno. V obci Karlín došlo k rozšíření osvětlení i do rozlehlého parku, kde je situována odpočinková zóna - dětské hřiště, altán a posezení.

V Hovoranech a v Čejči provozuje kabelovou televizi společnost HC KABEL, s.r.o..

Internetové připojení si řeší občané individuálně. V Šardicích mají občané možnost vybrat si z několika poskytovatelů.

Nakládání s komunálním odpadem je řešeno prostřednictvím firmy EKOR, s.r.o. 100% vlastníkem společnosti jsou v současné době města a obce regionu Kyjovska. Kromě obce Karlín mají obyvatelé mikroregionu k dispozici sběrné dvory.

Dopravní infrastruktura

Hlavní tahy

Obcemi Šardice, Hovorany a Čejč prochází silnice II/422 z Kyjova do Valtic, která je mezi Hovorany a Čejčí překřížena silnicí II/380 z Hodonína do Brna. Dopravní zátěž obcí lze na těchto trasách označit jako vysokou, nejvyšší dopravní zatížení mikroregionu, přes 5000 aut za 24 hodin, je na úseku silnice II/380 mezi obcemi Hovorany a obcí Terezín. Hluk v obci Šardice je navíc zvýšený díky kamionové dopravě k areálu Dukla. Nejhorší stav silnice je na Paděláku.

Obec Karlín je s ostatními obcemi mikroregionu spojena silnicí II/419 vedoucí z Čejče do Žďanic. Přes obec Karlín vede silnice III. třídy - III/41926, její stav je zcela nevyhovující. V současné době se řeší projektová dokumentace na průtah obcí. Současně s opravou silnice budou řešeny i chodníky ve správě obce Karlín. Dopravní zátěž v obci není vysoká, ale při budování silnice se počítá s přechodem pro chodce v místě autobusové zastávky.

Nejbližší nájezd na dálnici je pro mikroregion u Břeclavi se vzdáleností 30 km.

Místní komunikace

Stav místních komunikací v Karlíně je různý. V roce 2007 byla provedena rekonstrukce povrchu na místní komunikaci a od č.p. 8 až po č.p. 73. Na části zbývajících místních komunikací vedoucích ke hřbitovu je povrch ve velmi špatném stavu, jenž se musí řešit současně s výstavbou nového průtahu obcí, jelikož na tuto bezprostředně navazuje. Zbývajících částí místních komunikací má po zásazích z důvodu budování technické infrastruktury místy porušený asfaltový povrch.

Parkovací plochy v obci vymezeny nejsou. Návštěvníky kulturního domu a pohostinství je využívána zpevněná plocha před budovou a před obecním úřadem. K jiným účelům v obci parkovací plochy nejsou třeba, jelikož zde není žádný cestovní ani turistický ruch. Při větších ojedinelých akcích, např. Tradiční krojované hody, fotbalový turnaj, motokrosové závody, se využívají přilehlé místní komunikace. Problém z hlediska parkování je parkování některých občanů na obecních chodnících.

Údržba místních komunikací v Šardicích je v rukou příslušných zaměstnanců obce. Komunikace jsou pravidelně čištěny a zvláště v zimních měsících je postaráno o průchodnost a bezpečnost. Občané mohou využít parkování u obchodu hruška, coop, u pošty a u hřbitova.

Stav místních komunikací v obci Hovorany je v dobrý nebo uspokojivý. Opravy probíhají průběžně. Celková délka místních komunikací v intravilánu obce je 9 805 m. Obec vlastní a udržuje obslužné a účelové komunikace, které slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby jejich vlastníků nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi, případně k přístupu k obhospodařovaným zemědělským a lesnickým pozemkům. Obci chybí pasport komunikací se zatříděním a posouzením stavu komunikací, který by byl výchozím prvkem pro plánování oprav. Parkování v obci se jeví jako dostačující. Praková stání jsou vybudována u zdravotního střediska, nákupního střediska, u školy a mateřské školy, u hřbitova. Další parkování je možné v plochách silniční dopravy podél obce, ve středu obce apod.

Stav místních komunikací v obci Čejč je dobrý. Většina komunikací má již asfaltový povrch a problémová místa jsou postupně rekonstruována. V nejhorším stavu je silnice II/422 od křižovatky se silnicí II/380 po výjezd z obce Čejč směrem na Čejkovice. Na této komunikaci je stále povrch ze žulových kostek, který je již špatném technickém stavu. V roce 2019 – 2020 plánuje SÚS JMK jako majitel komunikace tuto kompletně zrekonstruovat. Obec značně trpí vysokou dopravní zátěží silnice II/380, která vede centrem obce.

Železniční doprava

Jediná železniční zastávka v mikroregionu je v obci Čejč na trati č.255 - Hodonín - Zaječín (a zpět). Další železniční spojení pak nabízí města Hodonín a Kyjov.

Dopravní obslužnost

Přes obec Karlín jezdí na trase Lovčice – Čejč v pracovních dnech 10 spojů Integrovaného systému dopravy, do kterého je obec zapojena. O víkendech to jsou 3 spoje. Před dvěma lety byl zrušen první ranní spoj v 4:30 z Karlína do Čejče, jenž využívalo více jak 7 občanů obce. Obec u Jihomoravského kraje tuto skutečnost reklamovala, bezvýsledně - důvodem bylo sjednocení spojů na celé lince jedním směrem. Tento autobus přijížděl jen do naší obce.

Obec Šardice je zapojena do integrovaného systému dopravy. Do Kyjova mají občané možnost přímého spojení. Ve všední dny je to v průměru 22 spojů za den. O svátcích a víkendech je to v průměru 8 spojů za den. Do Hodonína je spojení zkomplikováno přestupem v obci Mistřín nebo Čejč. Přímých spojů do Hodonína je bohužel pouze 6 a to jen v ranních hodinách. Nevýhodou je také to, že přímé spoje do Hodonína jezdí pouze ze zastávky od kostela. Doprava do Hodonína je tak zbytečně prodloužena, ale díky integrovanému systému na sebe většina spojů navazuje a není tak nutné v přestupních obcích čekat déle než 10 minut. Do Hodonína jede ve všední dny v průměru 27 spojů a o víkendu je to v průměru 10 spojů.

Obec Hovorany je zapojena do IDS Jihomoravského kraje. Příplatky nejsou ze strany obce poskytovány. Autobusová doprava je zajišťována společnostmi ČSAD Kyjov BUS a.s., Vydos BUS a.s., a BORS BUS s.r.o. Spojení ve směru na Hodonín každou půl hodinu v dopravní špičce, v intervalu 1 – 2 hodiny mimo špičku. Doprava do Kyjova (přibližně 20 minut, každou hodinu) a Čejče (přibližně 5 minut, každou půl hodinu.) Doba dopravy autobusem do Brna je zhruba 1 hodinu a 15 minut bez přesezení. Spoje jezdí každou půl hodinu ve špičce, každou celou hodinu mimo špičku, první spoj je 4.07 ráno, poslední v 20.45 večer v pracovní dny, každé 2 hodiny mimo pracovní dny. Kvalita spojení i četnost spojů se jeví jako dostatečná, jediným zmiňovaným nedostatkem je úroveň a kapacita čekáren na zastávkách.

Obce Čejč je zapojena do integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje. V roce 2012 byla zrekonstruována část komunikace II/380 v centru obce a v obci tak byl vytvořen moderní přestupní uzel. Z Čejči tak jezdí autobusy směrem do Brna, do Hodonína, a to jak přes Mutěnice, tak přes Čejkovice, do Kyjova nebo do Žďánic. Do Hodonína přes Mutěnice (linka 109) jezdí v pracovní dny celkem 34 linek, o víkendu pouze 11, přes Čejkovice (linka 913) jezdí 15 linek a o víkendu 9. Do Brna (linka 109) jezdí v pracovní dny celkem 34 linek o

víkendu pak 12 linek. Do Kyjova (linka 662) jede ve všední dny 23 spojů a o víkendu 7 spojů. Do Žďánic (linka 655) pak jezdí v týdnu 9 spojů a o víkendu spoje z Čejče končí v Násedlovicích, kde je nutné čekat na další spoj do Žďánic, navíc jezdí pouze 3 spoje.

Cyklostezky a cyklotrasy

Mikroregionem prochází několik cyklostezek. Obcí Karlín vede Kyjovská cyklostezka končící až v Čejči, ostatními obcemi prochází Mutěnická cyklostezka spojující se v Čejči s Kyjovskou a pokračující dále směrem na Hodonín jako Moravská vinná stezka.

Kyjovská cyklostezka vede od Dambořic - Násedlovic - Karlínem polní cestou kolem přírodní rezervace Hovoranské lúky do Čejče. A pokračuje směrem Kyjov, celkem 25 km. Celková stezka je dlouhá 85 km, většina zelené stezky je sjízdná po celý rok. Povrch této trasy tvoří 70% silnice 3. třídy, 30% zpevněné a nezpevněné lesní a polní cesty. Patří mezi cesty náročnější. Nejvyšší bod této trasy je 460 m n.m. a nejnižší 200m n.m.. Nástupní místo je Vlkoš a cílové Kyjov.

Trasa přehledné a rovinaté Mutěnické cyklostezky, která je dlouhá 65 km, nabízí po krátkých stoupáních s maximálním převýšením 100 m daleké výhledy. Míjí bývalou augustiniánskou biskupskou rezidenci i historický Loydrův sklep v Šardicích, malebné vinohrady i sklepy. Každé roční období nabízí pohled na vinice v jiném světle.

5. Vybavenost

Bydlení

Dle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 (SLBD 2011) je v mikroregionu z celkových 1920 domů 1708 obydlených (89 %). Celkem 1891 domů je rodinných (98,5 %), bytových domů je v celém mikroregionu 18. Ve vlastnictví obce jsou 2 bytové domy v Čejči, 2 rodinné domy v Hovoranech, 1 rodinný dům, 2 bytové domy a 2 budovy v Šardicích.

Tabulka: Domovní fond

		Celkem domů	rodinné	bytové	ostatní
			domy	domy	budovy
Čejč	Domy úhrnem	409	396	12	1
	Domy obydlené	358	346	12	-
Hovorany	Domy úhrnem	677	671	3	3
	Domy obydlené	616	612	3	1
Karlín	Domy úhrnem	96	93	-	3
	Domy obydlené	85	82	-	3
Šardice	Domy úhrnem	738	731	3	4
	Domy obydlené	649	643	3	3
CELKEM mikroregion	Domy úhrnem	1920	1891	18	11
	Domy obydlené	1708	1683	18	7

Zdroj: Data z Veřejné databáze ČSU - SLDB 2011

Statistická data posledních let ukazují, že intenzita bytové výstavby se v jednotlivých obcích mikroregionu liší. Zatímco v Čejči a v Karlíně nebyl dokončen žádný byt, v Hovoranech a v Šardicích je výstavba každoroční. Za posledních 5 let (v období 2012 – 2016) bylo v každé z těchto dvou obcí dokončeno celkem 20 bytů, všechny v rodinných domech.

Tabulka: Dokončené byty - vývoj

		Byty celkem	v rodinných domech	v bytových domech
Čejč	2012	-	-	-
	2013	-	-	-
	2014	-	-	-
	2015	-	-	-
	2016	-	-	-
Hovorany	2012	4	4	-
	2013	9	9	-
	2014	3	3	-
	2015	1	1	-
	2016	3	3	-
Karlín	2012	-	-	-
	2013	-	-	-
	2014	-	-	-
	2015	-	-	-
	2016	-	-	-
Šardice	2012	5	5	-
	2013	5	4	-
	2014	3	3	-
	2015	4	4	-
	2016	3	3	-

Zdroj: Data z Veřejné databáze ČSU

Obce v rámci svých územních plánů podporují nové plochy možné k výstavbě a rozšiřování infrastruktury a inženýrských sítí.

Školství a vzdělávání

Ve všech obcích kromě obce Karlín se nachází jak mateřská škola, tak základní škola. Děti z obce Karlín dojíždějí buď do Čejče, nebo do Hovorán. V obci Šardice je rovněž významné detašované pracoviště Základní umělecké školy Kyjov.

Kapacita mateřských škol je dostačující a odpovídá průměrnému počtu zapsaných dětí v posledních letech. Strava je zajišťována většinou školními jídelnami.

Základní škola v Čejči (1. - 5. ročník) je malá vesnická škola, do které chodí děti z Čejče, Terezína a Karlína. Nabízí příjemné rodinné prostředí v rekonstruované budově, výuku podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání od školního roku 2007/2008, s výukou anglického jazyka od 1. třídy, počítačovou učebnu s 10 počítači s neomezeným přístupem k internetu a PC stanice v jednotlivých třídách, interaktivní tabule s

dataprojektorem ve třídách, školní družinu od 6:30 do 7:30 a od 11.30 hodin do 15:30 hodin s individuálním přístupem k dětem, stravování ve školní jídelně podle zásad zdravého životního stylu, výuku hry na hudební nástroje – kytaru, klavír, klávesy, flétnu, bicí, trumpetu, výuku zpěvu a další možnosti.

Základní škola T. G. Masaryka Hovorany je školou s 1. i 2. stupněm. Pro žák 2. stupně je spádovou školou z obcí Čejč, Terezín a Karlín. Na prvním stupni je po jedné třídě z ročníku, na druhém stupni po jedné nebo dvou třídách v ročníku. Kapacita školy je 390 žáků. Žáci prvního stupně mají možnost navštěvovat denně školní družinu. V roce 1998 byla škola zrekonstruována a přistavěna nová část s kmenovými a odbornými učebnami, tělocvična a venkovní areál.

Základní škola T. G. Masaryka Šardice, příspěvková organizace je úplná vesnická škola, zřízena obcí Šardice. Zabezpečuje povinnou školní docházku pro děti z obce Šardice. Má po jedné třídě v prvním až devátém ročníku. Školní budova má dvě části. Starší část budovy je původní škola s tělocvičnou postavená v roce 1928. Druhá, novější část, je přístavba z konce osmdesátých let. V přízemí přístavby se nachází školní kuchyně s jídelnou, v prvním patře čtyři učebny a školní klub.

Detašované pracoviště ZUŠ Kyjov

Detašované pracoviště ZUŠ Kyjov bylo v Šardicích zřízeno v 2. polovině školního roku 2006 - 2007. Pobočka ZUŠ sídlí na staré základní škole. Skládá se z přízemí, do kterého byla přestěhovaná místní knihovna, z mezipatra sloužící jako školní družina a 1. prvního patra se 3 vybavenými učebnami sloužící k výuce hudby. Žáci mají možnost navštěvovat kurzy zaměřené na hru na dechové nástroje (klarinet, trumpetu, baryton, tenor, tuba), zpěv, klavír a výuku hudební nauky. Nutno podotknout, že možnosti hry na hudební nástroj využívají nejenom šardické děti, ale i přespolní.

Po absolvování základní povinné školní docházky, dojíždějí studenti z mikroregionu nejčastěji do těchto středoškolských zařízení:

- Kyjov
 - Klvaňovo gymnázium a Střední odborná škola zdravotnická a sociální
 - SOU Havlíčkova
 - SOŠ a SOU automobilní
- Veselí nad Moravou
 - Obchodní akademie a Střední odborné učiliště
- Bzenec
 - SŠ gastronomie, hotelnictví a lesnictví
- Strážnice
 - SŠ Strážnice
- Hodonín
 - Gymnázium a Obchodní akademie s právem státní jazykové zkoušky
 - SŠ průmyslová a umělecká
 - Integrovaná střední škola
- Klobouky u Brna
 - Městská střední odborná škola

Zdravotnictví

Obec Šardice disponuje zdravotním střediskem, nabízející služby praktického, stomatologického a dětského lékaře. Ordinační doby praktického a zubního lékaře jsou každý všední den, od 7:00 do 15:00, ve zkráceném intervalu od 13:00 do 18:00 (středa), 7:00 - 12:30 (pátek). Služby dětského lékaře mohou pacienti využít každé:

- pondělí od 11:45 do 14:00
- středu od 7:00 - 10:00, 10:30 - 13:00
- pátek od 7:00 - 10:30

V případě zastoupení lékařů provádí zdravotnický úkon praktický a stomatologický lékař z vedlejší obce Hovorany. Mimo ordinační doby dětského lékaře mohou rodiče s dětmi navštívit ordinaci v obci Svatobořice-Mistřín, vzdálenou 6 km.

Obyvatelé obce Karlín za zdravotnickou péčí dojíždějí do zařízení na Čejči a do Hovoran. Zde jsou plně zastoupeny lékařské služby - praktický lékař, dětský lékař, stomatolog, gynekolog a lékárna.

V Čejči je zdravotní středisko, kde je ordinace praktického lékaře, lékaře pro děti a dorost, dále ordinace gynekologa a zubního lékaře. Je zde také lékárna. Ordinační doby jsou následující:

- praktický lékař: po, st, pá 9-12, út 13-18, čt 7-9
- dětský lékař: po, st, pá 7-11, út 11:00-14:30, čt 11-15
- gynekolog: út 8-9 a 15-19, pá 17:30-19:30
- zubař: po, st, čt, pá 7:30-14:30, út 13-19

Rovněž v obci Hovorany je zdravotní středisko s ordinací obvodního lékaře, dětským oddělením, zubním oddělením a gynekologickou ambulancí.

Ordinace dětského oddělení je otevřeno takto:

- Pondělí 11.00 - 14.00
- Úterý 7.00 - 10.00
- Středa 11.30 - 13.30 Preventivní prohlídky 13.30 - 14.30
- Čtvrtek 9.00 - 10.30 Preventivní prohlídky 11.00 - 13.00
- Pátek 7.00 - 10.00

Zubní oddělení má následující ordinační doby:

- Pondělí, středa: 7.00 - 15.00
- Úterý: 7.00 - 16.30
- Čtvrtek, pátek: 7.00 - 13.00

Kromě obecních zdravotnických zařízení využívají obyvatelé mikroregionu nejčastěji služby kyjovské a hodonínské nemocnice, nebo brněnských nemocnic včetně poliklinik a soukromých ambulancí. Vzdálenost do spádového města Kyjov činí 10,2 km, do Hodonína 22 km a do krajského města Brno směr Čejč činí 52 km. V akutním stavu přijíždí do obcí záchranná služba z Kyjova, v horších případech je povolána letecká záchranná služba z Brna.

Sociální péče

V mikroregionu působí jediné zařízení sociální péče, a to charitní pečovatelská služba Šardice spadající pod Oblastní charitu Hodonín. Služby jsou zde poskytovány seniorům, osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, onemocnění a zdravotního postižení. Tito lidé se dostávají do situace, kdy potřebují pomoc jiné osoby, aby mohli zůstat v domácím prostředí a pečující rodina potřebuje pomoc v čase, kdy je v zaměstnání.

Zázemí pečovatelské služby je v domovince, zde je kancelář a prostory, kde se provádí některé služby ambulantně. Tyto prostory slouží i seniorům, kteří se tu schází v určité dny a v určitou dobu, mají tak možnost pravidelně se setkávat se svými vrstevníky a předcházet tím sociálnímu vyloučení. Pro seniory jsou pořádány zájezdy i několikrát do roka. Domovinka se bude v nejbližší době stěhovat do nově zrekonstruovaných prostorů na staré škole.

Principy poskytování sociálních služeb:

Uživatelé služeb nejsou povinni služby využívat všechny, nebo využívat maximum nabízených služeb, žijí svým způsobem života a sami se rozhodují co je pro ně důležité.

Personál si je vědom své povinnosti respektovat vůli, důstojnost, soukromí a další práva z listiny lidských práv a svobod.

Služby jsou poskytovány v souladu se standardy kvality sociálních služeb. Sociální služby jsou pro občany k dispozici od pondělí do pátku od 7:30 – 16:00. Přes víkend v nutných případech mohou uživatelé zavolat pečovatele na mobil.

Nabízené a poskytované služby:

Charitní pečovatelská služba Šardice poskytuje služby dle zákona o sociálních službách č. 108/ 2006 Sb. a vyhláškou č.505 a jejími novelami.

- dovážka obědů
- pomoc při chystání jídla a pití
- nákupy
- pochůzky – lékař, lékárna, úřady
- úklid domácnosti, velký úklid
- pomoc při osobní hygieně v domácnosti
- pomoc při osobní hygieně na Domovince, celková koupel
- dohled nad nemocným
- doprovod a odvoz autem k lékaři, na úřady
- Ošetření nohou – pedikúra
- Masáže
- Parafínové zábaly na ruce
- Praní a žehlení prádla
- Měření krevního tlaku a glykémie
- Základní sociální poradenství
- Aktivizační a kulturní programy pro seniory

Péče o seniory a zdravotně znevýhodněné je v obcích zajišťována i rodinnými příslušníky, případně terénní formou. Existuje zde možnost využít služeb Centra sociálních služeb, jejímž zřizovatelem je město Kyjov, či Charitní ošetrovatelské a pečovatelské služby Hodonín a

Kyjov, jejichž zřizovatelem je oblastní Charita, které mimo jiné zajišťují poskytování osobní asistence a pečovatelské služby v domácím prostředí klienta.

Kultura

V obci Šardice jsou pořádány časté kulturní akce. Občané si tak mohou kultury užívat na plesech, fašaňku, hodech, koncertech, divadle nebo třeba návštěvou knihovny, rezidence po případě jiných dalších významných památek obce. V obci chybí pouze kino, za kterým mohou občané do nedalekého Kyjova. Podmínky pro kulturní aktivity v obci bysme tak mohli označit jako dostačující. Pro pořádání kulturních akcí jsou k dispozici prostory haly u Orla, prostory rezidence (pro svatební obřady, jubilea, výstavy aj.). Další kulturní aktivity jsou organizovány pod širým nebem na zrekonstruovaném dvoře areálu základní umělecké školy a na dvoře základní školy.

Ke kultuře neodmyslitelně patří i knihovna, která je nově přestěhována do přízemí budovy staré základní školy. Je tak svým občanům ještě blíže, navíc díky bezbariérovému přístupu je přístupná jak vozíčkářům tak méně zdatným seniorům. Knihovna mimo půjčování knih pořádá také různé akce pro děti i pro dospělé.

Kulturní zařízení a památky v obci Šardice

- Augustiánská rezidence - kulturně společenské centrum

Augustiánská rezidence vznikla v letech 1740-1742 přestavbou staré sýpky. Dříve sloužila jako letovisko preláta a mnichů. V budově bydlel zakladatel genetiky J.G.Mendel. V rezidenci můžeme navštívit unikátní expozici měřidel a vah. Tato expozice je otevřena od června do září každou sobotu od 13:00-17:00 a v neděli a o svátcích od 10:00-17:00. Expozice výstavy není určena jen k pasivnímu prohlížení, ale návštěvník má možnost vyzkoušet si váhy a zapsat aktuální stav počasí do meteorologického listu. Dále je zde možnost zakoupení publikací a pohlednic, které vydala obec. V rezidenci se také nachází obřadní, koncertní a přednáškový sál kde se konají svatby a jiné významné události. V rezidenci jsou pořádány četné kulturní akce jako: otevření místní vinařské stezky, tvořivé jarní setkání a jiné.

- Kostel sv. Archanděla Michaela

Kostel sv. Michaela Archanděla je nejstarší budovou v obci. Jedná se o raně barokní stavbu na starším gotickém základě.

Kostel a rezidence patří k nejnavštěvovanějším památkám obce. Mezi další významné památky patří: Smírčí kámen, Socha sv. Trojice, Kaplička sv. Rocha, Socha Panny Marie – pomník padlým za I. světové války, Pomník padlým z II. sv. války, Pomník zahynulým horníkům v šardických dolech, aj.

V obci Karlín jsou podmínky pro kulturní aktivity velmi dobré. Výhodou je místní kulturní dům ve vlastnictví obce, ve kterém je sál s přísálkem, s celkovou kapacitou maximálně 200 míst a zázemí - kuchyňka, sociální zařízení. Jelikož je kulturní dům nově kompletně zrekonstruován, je i hojně využíván místními občany k pořádání soukromých oslav (narozeniny, významná výročí, svatby apod.) za úplatu. Tradičně je také využíván místními spolky pro pořádání svých akcí. V těsném sousedství se nachází i fotbalové hřiště, které bohužel není v majetku obce.

V obci Karlín se celoročně pořádá mnoho kulturních, společenských a sportovních akcí. Nejvýznamnější kulturně - společenskou akcí jsou Tradiční krojované hody. Na tuto událost se sjíždí nejen převážná většina rodáků obce, ale i občané z širokého okolí.

Mezi pořádané kulturní a společenské akce patří Tříkrálová sbírka, Masopustní veselí, Velikonoční hrkání, Filipojakubská noc - slet čarodějnic, Dětský den, Burčákový turnaj ve fotbale, Dýně, Drakiáda, Setkání seniorů, Lampiónový průvod, Pečení perníčků, Rozsvícení vánočního stromu, Mikulášská besídka, Vánoční koncert, Štěpánský pingpongový turnaj a Ohňostroj.

Dlouhodobě dobře funguje obecní knihovna, která je pro občany obce k dispozici jedenkrát týdně. Sídlí v prostorách budovy obecního úřadu a spravuje nejen obecní knihovní fond, ale i výměnný fond půjčovaný u městské knihovny v Hodoníně. Obec každoročně ze svého rozpočtu věnuje částku 5 tisíc Kč na nákup nových knih. Pro veřejnost je zde přístupný také internet. Občané ale mohou také denně zdarma využívat WIFI připojení v obecní hospůdce.

Ve vlastnictví obce je kaple sv. Karla Boromejského, 4 křížky a pomník padlých věnovaný obětem druhé světové války z roku 2008.

Pro pořádání kulturních je v Čejči nejvíce využíváný park, se kterým sousedí fotbalové hřiště, víceúčelová plocha, venkovní areál s taneční plochou a budova sokolovny. Tato byla v roce 2013 kompletně zateplena a zrekonstruována a je jediným sálem v obci.

Největší kulturní akcí v obci jsou tradiční slovácké hody, připadající na první neděli po svátku Sv. Wilibalda, což bývá obvykle druhou nedělí v červenci. Součástí akce je i hodová výstava, jejíž tradici začal akademický malíř Miroslav Bravenec, a která spolu s páteční vernisáží výstavy, za doprovodu cimbálové, muziky patří mezi vyhledávané akce.

Areál vinných sklepů, ležících severovýchodním směrem od centra obce, je též široce kulturně využíván. Nejvýznamnější akcí tady patří otevřené sklepy, které se těší velké oblibě a zájmu, a s návštěvností přes 1000 lidí se řadí mezi nejvýznamnější kulturní akce v obci. V areálu sklepů se dále pořádá např. Mezinárodní lukostřelecké závody, folklorní odpoledne, zarážení hory nebo ochutnávka svatomartinských vín.

Další významnou kulturní akcí jsou vánoční trhy, které bývají tradičně třetí adventní nedělí, a na kterých si můžete, ve více než 100 stáncích, nakoupit různé tradiční vánoční ale i jiné výrobky a občerstvení.

Z dalších akcí jsou v obci pořádány např. dětský maškarní karneval, společenský ples, maškarní ples pro dospělé, košt vín, rybářské závody pro děti i dospělé, dětský tábor, letní noc, zájezd adventní Vídeň, rozsvícení vánočního stromku, košt pálenek a vánočního cukroví, Silvestrovský ohňostroj se svařákem a silvestrovská zábava, vánoční koncert.

Dále jsou v obci každý rok pořádány dvě setkání místních seniorů s kulturním a vzdělávacím programem. Divadelních představení se špičkovým hereckým obsazením např. Pavel Zedníček, Jana Paulová, Iva Janžurová Maroš Kramár, Zuzana Tlučková, Pavol Tapolský, Bibiana Ondřejková, Antonie Talacková, Igor Bareš a další

Z pamětihodností v obci Čejč lze zmínit Kostel sv. Vendelína z let 1729–1731, v jehož věži je zavěšen zvon sv. Donáta z roku 1747 a sv. Cyrila a Metoděje z roku 1923, dále Socha sv. Kajetána z roku 1722, Náhrobek pruského generálporučíka Friedricha von Clausewitz z období prusko-rakouské války v místním parku, Kaple sv. Rocha u vlakového nádraží

připomíná cholerové epidemie z let, Sousoší sv. Rodiny z roku 1920 v místním parku, Znak Lichtenštejnů a Hrzánů, který byl umístěn nad vchodem do panské sýpky z 18. století, než budova vyhořela. V současnosti je v majetku Horákovi farmy. Dále dvě pamětní desky na T. G. Masaryka, který v obci s rodiči v letech 1865/1866 žil a učil se zde kovářem. 5 křížů umístěných v katastru obce, z nichž nejstarší je z roku 1890. Pamětní deska na budově základní školy, připomínající účast Františka Masaříka (1918 – 1988) a Františka Vindiše (1918 – 1991), kteří sloužili, jako letci RAF, a zapojili se do bitev 2. sv. války. A v neposlední řadě také pomník obětem 2. Světové války umístěný u Čejčského hřbitova

V obci Hovorany je kulturní život velmi bohatý. Koná se zde mnoho kulturních akcí jako plesy – předtančení beseda, fašank, Čarodějnice – filipojakubská noc, vyškabávání a zdobení velikonočních kraslic, Pochod slováckým vinohradem, Otevřené sklepy, hody a jiné. Právě tradice a folklor mají v Hovoranech hluboké kořeny. Jedná se například o malování slováckých ornamentů pískem, a údržba krojů, popřípadě výrobou nových součástí. Krásný tradiční lidový kroj, bohatý na výšivky, oblékají v Hovoranech všechny generace jak při slavnostech církevních tak lidových. V obci jsou folklorní cimbálové a dechové hudby, dětský folklorní soubor „Potůček“ a další. Mezi nejznámější kulturní svátek obce patří první neděle po svátku svatého Jana Křtitele, což jsou krojované letní hody s průvodem obcí pro stárky a hodové právo ke starostovi obce.

Mezi další tradiční akce patří například: Dožínkový průvod poděkování za úrodu ke kapli sv. Rocha, Myslivecká noc; Orelské odpoledne plné her; Martinské zpívání hovoranských sborů; Sametové lampiony, výstavy, vánoční jarmark – rozsvěcení stromku, živý betlém.

Pamětihodnosti v obci Hovorany jsou tyto:

- Kostel sv. Jana Křtitele z let 1721–1725, vznikl údajně rozšířením kaple z roku 1670. Zvon na věži s reliéfy sv. Františka z Assisi, Jana Nepomuckého a Šebastiána ulil Jan Zikmund Krecker v Brně roku 1735.
- Kaple sv. Rocha z roku 1834
- Dřevěný vyřezávaný kříž z roku 1896
- Chrám Spasitele (kostel Československé církve husitské) z roku 1957
- Pomník odbojové skupiny Moravská Rovnost v lesíku východně od obce[12]
- Přírodní rezervace Hovoranské louky

Sport a volnočasové aktivity

Šardice

Sportovní kluby

V obci existují dva hlavní sportovní kluby a to je TJ Baník Šardice a DMFC Šardice. TJ Baník Šardice má v současnosti mimo I. mužstev kopané v soutěži zapojeno i B. mužstvo, 4 družstva dorostenců, 4 žáků a mužstvo žen. Klub DMFC funguje v obci od roku 2010 a má v současné době dva oddíly - muže a mládež. Oddíly se účastní jednodenních i vícedenních turnajů a těší se velké oblibě.

Aktivity pro děti

Pro děti a jejich maminky je zřízen od roku 2014 klub maminek. Maminky a jejich děti mají možnost se scházet každý čtvrtek od 9:00 do 11:00 hodin v prostorách obecní knihovny. Klub nabízí možnost setkávání se s dalšími maminkami, kde si vyměňují zkušenosti s výchovou dětí, informují se například o trendech ve zdravotní péči, výživě apod. Klub dává možnost pro děti předškolového věku se dostat do dětského kolektivu a najít si své kamarády, společně si pohrát, zazpívat nebo vytvořit drobná díla.

Venkovní aktivity pro děti

V obci se nachází čtyři dětská hřiště. Nejrozsáhlejší hřiště je dětem k dispozici hned u základní školy, další hřiště mohou děti využít v areálu TJ Baník Šardice, třetí hřiště se nachází na trojúhelníkovém prostoru U Kapličky. Mateřská škola nabízí jejich dětem uzavřené hřiště v areálu mateřské školy. Všechny hřiště jsou hojně využívány a nabízí bezpočet možností k rozvíjení aktivity dětí. Důležitou vlastností těchto hřišť je, že jsou oploceny, děti jsou tak v naprostém bezpečí. Mimo oplocení jsou u každého hřiště umístěny lavičky pro možnost odpočinku a odpadkové koše, hřiště jsou tak neustále udržovány v čistotě.

Další aktivity

Dalším možným využitím volného času je hřiště na petanque a dětská lezecká stěna. Významným krokem k podpoře sportu přispělo také otevření cyklostezky vedoucí z Šardic do Hovorán. Občané obou obcí tuto cyklostezku hojně využívají, cyklostezka se v Hovoranech napojuje na moravské vinné stezky a z nich pak vede cesta na Mutěňku.

Karlín

Podmínky pro sportovní a volnočasové aktivity v obci jsou, ale rozhodně stojí za zlepšení. V první řadě budeme usilovat o odkoupení pozemku pod současným fotbalovým hřištěm. Obec by pak mohla nejen lépe zajišťovat údržbu celé plochy ale s pomocí dotací zajistit zázemí pro sportovce i návštěvníky (např. šatny, sprchy, toalety apod.), dále pak vybudovat nové střídačky. V obci je také za budovou obecního úřadu dětské hřiště pro děti do 14 let. K různým prolézačkám, houpačkám, skluzavce, domečku a pískovišti obec hřiště ještě dovybavila kolotočem, pružinovými houpačkami, vahadlovou houpačkou ale ráda by jej ještě doplnila basketbalovým košem a stolem na stolní tenis. Obec uvažuje o vybudování workoutového hřiště a multifunkční plochy ve středu obce, kde by tato plocha byla využívána jak pro různé míčové hry, na akce pod "zeleným", tak i v zimním období na bruslení. V budově obecního úřadu, ve 2. patře je občanům bez rozdílu věku k dispozici posilovna.

Čejč

Nositelem sportu v obci je Tělovýchovná jednota Sokol. V současné době jsou aktivní dva oddíly - oddíl fotbalu a stolního tenisu. Fotbalový oddíl zastupuje jak družstvo mužů, tak žáků a dorostu. Oddíl stolního tenisu působí v Čejči s malými přestávkami již několik let. V minulosti patřilo k nejlepším družstvo žen hrající druhou ligu žen, v soutěžích jsou však i družstva mužů. Nejlepší družstvo hraje okresní ligu. Úspěšní jsou také žáci. V roce 2000 byla vybudována víceúčelová sportovní plocha, kterou využívají jednak žáci základní školy, jednak sportovci z řad Tělovýchovné jednoty Sokol i široká veřejnost. Dalším sportem, který v obci má řadu přátel je penque, pro který bylo v parku vybudováno hřiště.

Hovorany

Sportovní zázemí v obci je na velmi dobré úrovni. Je zabezpečeno dvěma fotbalovými hřišti, dvěma tenisovými kurty, školní tělocvičnou a víceúčelovým sportovním areálem. Pro rodiny s malými dětmi jsou nově vybudována nová dětská hřiště a odpočinková místa. V obci působí v oblasti sportu spolky:

- T.J. Vodní a lyžařské turistiky Hovorany
- FK Hovorany z.s.
- Tělocvičná jednota Sokol Hovorany
- Sportovní klub Hovorany "GO GO 99"
- Orel jednota Hovorany
- SSK Hovorany

6. Životní prostředí

Stav životního prostředí

Mikroregion Hovoransko podle současného geomorfologického regionálního členění patří do geomorfologického celku Kyjovská pahorkatina (III2 B-4) v jihovýchodní partii Středomoravských Karpat. Jedná se o členitou pahorkatinu o rozloze 482 km² se střední výškou 235 m n.m. a středním sklonem 3,5°. V Kyjovské pahorkatině jsou dominantními půdními typy černozemě, které jsou rozšířeny v našich suchých a teplých oblastech, kde vznikly v raných obdobích postglaciálu pod původní stepí a lesostepí. V oblasti mezi Karlínem, Hovorany a Šardicemi na jihu převládá černozem modální, která zasahuje až k Žarošicím a k Archlebovu. Georeliéf je mírně zvlněný pahorkatinný a vrchovinový, s plochými rozvodními částmi terénu, širokými, vesměs úvalovitými a neckovitými údolími a výraznou Čejčskou kotlinou. Z hlediska inženýrské geologie je rizikovým faktorem výskyt svahových pohybů. V tomto území jsou podle údajů Geofondu ČR registrovány aktivní sesuvy i potenciální sesuvná území. Náchylnost k sesouvání projevují především strmější svahy s kvartérními pokryvy a dále některé starší sedimenty. Nebezpečné jsou zejména situace, kdy pevné propustné horniny spočívají na měkkých nepropustných jílovitých sedimentech; v přirozených erozních údolích i umělých zářezích pak snadno dochází i k rozsáhlým sesuvům. Obec Karlín má na území jednotlivých obcí regionu MAS Kyjovské Slovácko v pohybu největší počet nestabilních lokalit na svém administrativním území - 7 sesuvů (nestabilita - sesuv, charakteristiky - potenciální, plošný, suchý, nesanovaný).

Mikroregion patří do teplé klimatické oblasti T4, která je charakterizována 60 - 70 letními dny, 170 – 180 dny s teplotou alespoň 10° C v dubnu, 19 až 20° C v červenci a 9 až 10° C v říjnu. Dále se vyznačuje 80 - 90 dny se srážkami alespoň 1 mm, srážkovým úhrnem 300 - 350 mm ve vegetačním období a 200 – 300 mm v zimním období, 40 - 50 dny se sněhovou pokrývkou, 50 - 60 dny s jasnou oblohou a 110 - 120 dny se zataženou oblohou. Pro tuto klimatickou oblast je charakteristické velmi dlouhé, velmi teplé a velmi suché léto, velmi krátká přechodná období s teplým jarem i podzimem a krátká, velmi suchá a teplá zima s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.

Obec Karlín se nachází ve velmi členitém území, na kterém se nachází plocha lesa, krajinná i veřejná zeleň, vinice, zemědělská půda a ve východní části katastru obce protéká Karlínský potok. Na veřejných prostranstvích obce jsou solitérní stromy i keřová seskupení. Kvalita ovzduší je poměrně dobrá a to díky plynofikaci obce.

Čejč leží na dně velké kotliny uzavřené posledními výběžky Maršovských hor 185 metrů nad mořem. V žluticových hlínách se velmi daří vinohradům, které jsou právě pro tyto příznivé půdní podmínky vysazovány po stráních kolem Čejče. Z rostlinných druhů tvoří zvláštní společenství slanomilné rostliny - slanorožec, merlík pomořský, slanobýl, bytel, pelyněk pontický, starček velkolistý, Inice křemičinkolistá.

Hovorany se nachází ve významné vinařské oblasti dolnomoravského úvalu s produkcí kvalitních vín. První zprávy o pěstování vinné révy nacházíme již v zakládací listině obce. Dnes je vinnou révou osázeno přes 200 ha převážně jižních svahů katastru obce. V katastru obce je přírodní rezervace Hovoranské louky se vzácnými suchomilnými rostlinami. Východním okrajem obce protéká Hovoranský potok, který napájí zdejší rybník.

V obci Karlín byly provedeny pozemkové úpravy. Některé prioritní projekty již byly zrealizovány, ovšem ne vždy ku prospěchu životního prostředí, zemědělského půdního fondu a ekologické stability krajiny.

Funkční využití území

Celková katastrální výměra mikroregionu činí 5 381,38 ha, z toho 65 % tvoří orná půda. Zájmové území mikroregionu tak lze charakterizovat jako typickou zemědělskou krajinu s převahou orné půdy, následují intravilány obcí. Větší podíl plochy území tvoří vinice a také lesní pozemky, z nichž valná většina leží na katastru obce Hovorany.

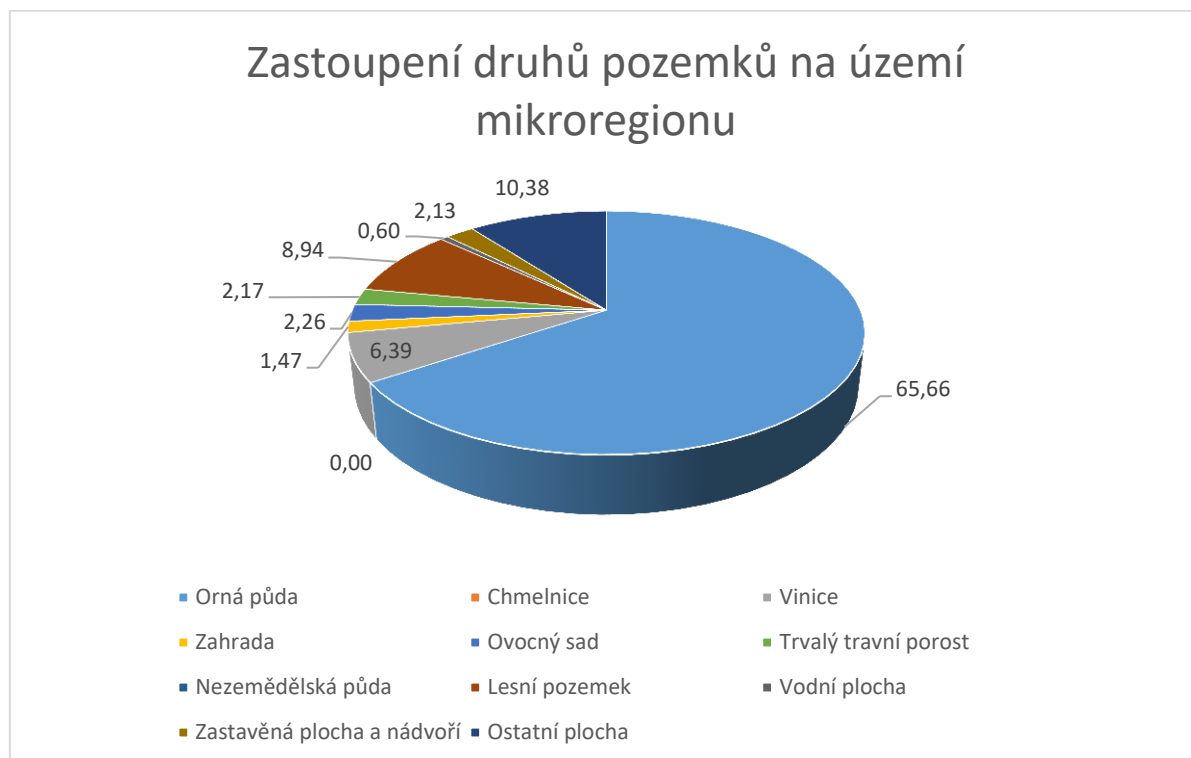
Zemědělskou půdu obhospodařují dva subjekty: ZEMAS, a.s. Čejč a Horáková farma, a.s. Čejč. ZEMAS, a.s. Čejč se zabývá rostlinnou a živočišnou výrobou. Horáková farma, a.s. se rovněž zabývá rostlinnou a živočišnou výrobou, současně na Čejči provozuje bioplynovou stanici. Přítomnost bioplynové stanice pravděpodobně ovlivňuje z určité části druhovou skladbu pěstování plodin na území mikroregionu (zejména kukuřice). Právě pěstování této plodiny přispívá ke značné erozi půdy. Nelze pominout ani vodní erozi, již jsou ohroženy sklonité pozemky.

Tabulka: Druhy pozemků (v ha)

	Čejč	Hovorany	Karlín	Šardice
Celková výměra	1 328,93	2 099,46	223,71	1 729,29
Zemědělská půda	1 098,31	1 393,16	186,76	1 516,89
Orná půda	930,04	1 068,67	164,02	1 370,83
Chmelnice	-	-	-	-
Vinice	69,18	173,16	8,53	93,08
Zahrada	16,32	29,24	7,85	25,83
Ovocný sad	30,17	68,63	0,27	22,31
Trvalý travní porost	52,61	53,46	6,10	4,84
Nezemědělská půda	230,63	706,29	36,95	212,39
Lesní pozemek	58,00	417,72	3,7736	1,57
Vodní plocha	13,64	8,98	1,31	8,36
Zastavěná plocha a nádvoří	24,54	38,34	5,16	46,47
Ostatní plocha	134,44	241,26	26,71	155,99

Zdroj: ČSÚ

Graf: Zastoupení druhů pozemků 2016

Zdroj: ČSÚ

Brownfields

Farma Neoklas – Šardice: Farma se nachází v JV části obce v úseku obce Padělák. Hranice lokality leží při silnici II/422, která obcí prochází. Farma je částečně využita pro vlastní potřeby společnosti, částečně pronajímána (živočišná výroba), ostatní objekty jsou nevyužity. Rozloha objektu činí 90 000 m².

Ochrana životního prostředí

Jižní okraj správního území obce Karlín se nachází evropsky významná lokalita: CZ0622219 Zápověď u Karlína. Byla zřízena za účelem ochrany zachovalé vegetace suchých trávníků s výskytem chráněných a vzácných, zejména pak evropsky významného druhu hadince nachového. Lokalita je tvořena travnatými svahy s teplomilnými společenstvy rostlin. Na části lokality se nacházejí křoviny či menší listnaté stromy. Z horní části lokalitu ohraničuje pole. Spodní a horní okraje lokality ruderalizují. Na území PP Zápověď u Karlína bylo zjištěno v průběhu botanického průzkumu celkem 151 taxonů vyšších rostlin.

Území PP Zápověď u Karlína je regionálně významnou entomologickou lokalitou. Počty nalezených druhů motýlů a brouků a jejich druhové složení, ukazují na přírodně cennou lokalitu s prvky doprovázející ruderální stanoviště. Společenstvo hmyzu je typické pro teplomilnější polostepní narušovaná a lehce ruderální stanoviště, obojí se na lokalitě nachází. Pro udržení řady druhů v krajině má tato lokalita jako jeden z mála přírodně cenných biotopů - „ostrovů“ poměrně velký význam. Negativně se na počtu druhů zřejmě

odrazil fakt, že se jedná o poměrně malou a izolovanou lokalitu. Údaje jsou částečně ovlivněny i přítomností blízké menší vodní nádrže, odkud řada druhů (zejména brouků) proniká do samotného prostoru PP.

Z několika ohrožených druhů by měly být vyzdvíženy zejména kriticky ohrožená vřetenuška *Zygaena bryzae*, dále významní modrásci *Polyommatus bellargus* a *Polyommatus thersites*, z nočních motýlů pak lišaj pryšcový (*Hyles euphorbiae*). Z brouků je významný nález chrobáka ozbrojeného (*Odonteus armiger*). Na ruderalní stanoviště s bodláky je vázána např. *Agapanthia dahli*. Vzhledem k výskytu některých významnějších druhů se dá předpokládat, že zde budou postupem času nalezeny další významné a ohrožené druhy.

S lokalitou sousedí aktivní motokrosové závodiště, na jehož trati probíhají tréninkové i soutěžní jízdy.

Na území obce Šardice se nachází Biocentrum Na Stráních.

Pro ochranu kvality přírody a krajiny je v obci Šardice zřízeno občanské sdružení pro přírodu a myslivost. Hlavním cílem tohoto sdružení je podpora různorodosti zemědělských a lesnických aktivit, které napomáhají trvalé udržitelnosti a zvyšují biodiverzitu živočišných a rostlinných druhů v krajině. Mezi hlavní priority sdružení patří:

- ochrana přírody a krajiny, zajišťování zlepšování životního prostředí a zvyšování druhové rozmanitosti rostlin a zvířat realizací agroenvironmentálních krajinotvorných programů a to především zakládáním biocenter, biokoridorů, biopásů a travnatých pásů nebo obnova mokřadů
- podpora různorodosti zemědělských a lesnických aktivit ve směru nezemědělské produkce a extenzivního trvale udržitelného lesního hospodaření
- zajišťování odborné úrovně našich členů na poli myslivosti a také udržování mysliveckých zvyků a tradic
- důležitým bodem našich činností je práce s dětmi a mládeží. Především se snažíme, aby si dnešní mladí měli v rámci zájmových kroužků a praktických cvičení možnost osvojit kladný vztah k přírodě a krajině, tyto považovat za kulturní dědictví a cítit zodpovědnost za jejich ochranu
- chceme podpořit venkovskou turistiku, která je úzce spjata s agroenvironmentální problematikou
- poskytovat osvětu a vzdělávat širokou veřejnost různými výukovými programy a exkurzemi a tím rozvíjet povědomí o integrované prevenci znečišťování životního prostředí a integrovaném managementu kvality, životního prostředí, hygieny a bezpečnosti při práci
- přispět ke zvýšení zaměstnanosti v regionu
- v neposlední řadě pak zakládat a udržovat naučné stezky, pěší trasy, vinařské stezky, odpočinková místa s cílem zajištění životních podmínek pro zvěř a o tomto informovat

ÚSES na území obce Hovorany:

Regionální:

Dle platného ÚPD je v obci Hovorany navržen v souladu s Generelem ÚSES JMK jedna větev nadregionálního biokoridoru RBK 104, který reprezentuje lesní společenstva vátých

písků, dále regionální biocentrum v cenném lesním celku u Jarohněvicekého rybníka RBC 231 **Nad Jarohněvickým rybníkem**. Navíc bylo ponecháno RBC 12 **Díly za rybníkem**, které je situováno na levém břehu Šardického potoka.

Lokální:

Na lokální úrovni ÚSES bylo vymezeno celkem 9 biocenter, 14 biokoridorů a 68 plošných interakčních prvků.

Lokální biocentra

- LBC 1 Úlehle – při hranici s k.ú. Terezín, reprezentující pestrá luční společenstva
- LBC 2 Prostřední louky - lesní a bylinná společenstva – nutno koordinovat se správci sítí VTL Plynovodu a TS Čejč
- LBC 3 Hovoranské louky – jsou významnou lokalitou NATURA 2000 – biocentrum je funkční
- LBC 4 Podvinohradí – u arálu firmy ZEMAS, a.s., ne zcela funkční
- LBC 5 Kačinec a Zelniska – u Šardického potoka, nivní charakter
- LBC 6 Hájek Obora – biocentrum je lokalizováno v severní části lesního komplexu Hovoranský hájek, který je chráněn jako evropsky významná lokalita NATURA 2000, s výskytem vzácného Roháče obecného, a řadou vzácných a ohrožených rostlin
- LBC 7 – Žlebové padělky – navazuje na arál střelnice, biocentrum je částečně funkční
- LBC 8 – Za Dráty - je vloženo do RBK 104
- LBC 9 Zadní hájky je vloženo do RBK 104

Lokální biokoridory

Územní plán vymezuje celkem 14 lokálních biokoridorů převážně lučního, lesního nebo kombinovaného charakteru (pouze biokoridor LBK 9 je trasován po Šardickém potoce a reprezentuje vodní, nebo vodou ovlivněná společenstva).

Platné pozemkové úpravy stanovily také komplexní systém protierozních biotechnických, technických, agrotechnických a organizačních opatření, přičemž byl kladen důraz na návaznost a soulad prvků protierozních opatření a prvků protipovodňové ochrany území.

Jako prvky protierozní a protipovodňové ochrany byla navržena tato opatření:

- vyloučení erozně nebezpečných plodin, trvalé zatravnění
- zasakovací pásy, protierozní meze, příkopy
- rekonstrukce stávajícího rybníku, ochranné nádrže

Platný územní plán stanovuje zároveň plochy pro retenci dešťových vod (suché poldry v souladu s navrženými KPÚ následovně:

- N 01 Dolní padělky
- N 06 Dlouhé noviny
- N 10 Zadní díly

V souladu s platnými dokumenty Obec Hovorany navržený opatření postupně realizuje. Byl zrealizován LBC 5 a dvě z navržených nádrží, pro poslední nádrž je vydáno stavební povolení.

Jihovýchodně od centra Čejče se nachází maloplošně chráněné území Výchoz, které bylo v roce 1998 vyhlášeno přírodní památkou. Zaujímá plochu 2,15 ha. Jedná se o významný geologický profil, který je registrován i u mezinárodních organizací, ve spodní části odkryvu vystupuje lignitová sloj (dříve těžba lignitu). Počátky těžby lignitu (méně kvalitního uhlí) v Čejči jsou doloženy z r. 1841 ve školní kronice. Štola měla délku 600 m. Těžba byla ukončena v roce 1950.

Přírodní rezervace Špidláky byla vyhlášena v roce 1992. Zahrnuje lokality Čejkovický Špidlák I, Čejkovický Špidlák II a Bílý kopec.

Na území katastru obce Čejč se nachází tři chráněná území, která patří do celoevropské soustavy NATURA 2000:

1. Ptačí oblast Hovoransko-Čejkovicko (celkové území 1 411,8 ha).
2. Evropsky významná lokalita Bílý kopec u Čejče
3. Evropsky významná lokalita Čejkovické Špidláky

Pro zachování stability přírodních a přírodě blízkých ploch byla vybudována soustava územního systému ekologické stability (ÚSES). Je tvořena biocentry (ekologicky hodnotné lesy, rybníky, louky, meze, remízy atd.) vzájemně propojených biokoridory (vodní toky, břehové porosty, pásy lesa, stromořadí, pásy trvalého travního porostu atd.) a vytváří tak z oddělených biocenter síť umožňující migraci. Na území katastru obce se vyskytuje územní systém ekologické stability jak na nadregionální, tak na regionální i lokální úrovni. Kromě prvků ÚSES jsou v územním plánu vymezeny ekologicky významné segmenty krajiny, které jsou součástí kostry ekologické stability.

Odpadové hospodářství

Obce na Kyjovsku řeší problematiku odpadového hospodářství prostřednictvím společnosti EKOR, s.r.o., která vznikla z meziobecní spolupráce členských obcí DSO Severovýchod. Nyní je společnost EKOR provozovatelem několika zařízení a služeb nejen pro nakládání s odpady, mezi které patří např. svoz odpadů, provoz skládky odpadů, provoz míst pro třídění odpadů, dotřídění odpadů na dotřídovací lince na plasty a papír, provoz kompostáren, sběrných dvorů, poradenské služby, apod.

OÚ v Karlíně pořídil pro své občany tašky na tříděný odpad. V obci je i kontejner na kov, textil a obec se zapojila i do sběru opotřebovaných potravinářských olejů a tuků.

V Hovoranech a Čejči je provozován sběrný dvůr.

7. Správa Mikroregionu

Sídlo a účel svazku obcí

Mikroregion Hovoransko byl založen obcemi Čejč, Karlín, Hovorany, Šardice, Terezín a Svatobořice-Mistřín 11. 4. 2002 s cílem všestranného regionálního rozvoje. Dnes svazek funguje pouze se 4 obcemi bez obcí Terezín a Svatobořice-Mistřín.

Obce Čejč a Karlín svojí působností spadají do ORP Hodonín, obce Hovorany a Šardice do ORP Kyjov. Podobně jsou rozděleny i pověřené úřady, Pracoviště finančního úřadu i katastrální pracoviště. Matriční úřady jsou ve všech obcích kromě Karlína, který spadá pod matriku v Čejči.

Členové mikroregionu:

- Čejč – zakládající obec
 - Adresa: Brněnská 430, 696 14 Čejč
 - Telefon: 518 361 118
 - Email: podatelna@cejc.cz
 - Web: <http://www.cejc.cz/>
- Hovorany – zakládající obec
 - Adresa: Hovorany 45, 696 12 Hovorany
 - Telefon: 518 375 102
 - Email: podatelna@obec-hovorany.cz
 - Web: <http://www.obec-hovorany.cz/>
- Karlín – zakládající obec
 - Adresa: Karlín 60, 696 14 Čejč
 - Telefon: 518 361 453
 - Email: starosta@obeckarlin.cz
 - Web: <http://www.obeckarlin.cz/>
- Šardice – zakládající obec
 - Adresa: Šardice 601, 696 13 Šardice
 - Telefon: 518 624 525
 - Email: ou.sardice@sardice.cz
 - Web: <http://www.sardice.cz/>

Sídlo svazku je: Obecní úřad Hovorany, 696 12 Hovorany č. 45

Předmětem činnosti svazku je zejména podporovat kulturně - ekonomický rozvoj Svazku obcí podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a zajišťovat spolupráci, koordinaci a poskytovat pomoc a podporu obcím i dalším subjektům.

Orgány svazku tvoří Shromáždění starostů, Předseda svazku, Místopředseda svazku a Dozorčí rada.

Mikroregion komunikuje s občany prostřednictvím otevřených Valných hromad či webových stránek na internetové adrese: <http://www.mkhovoransko.cz>.

Hospodaření a majetek mikroregionu

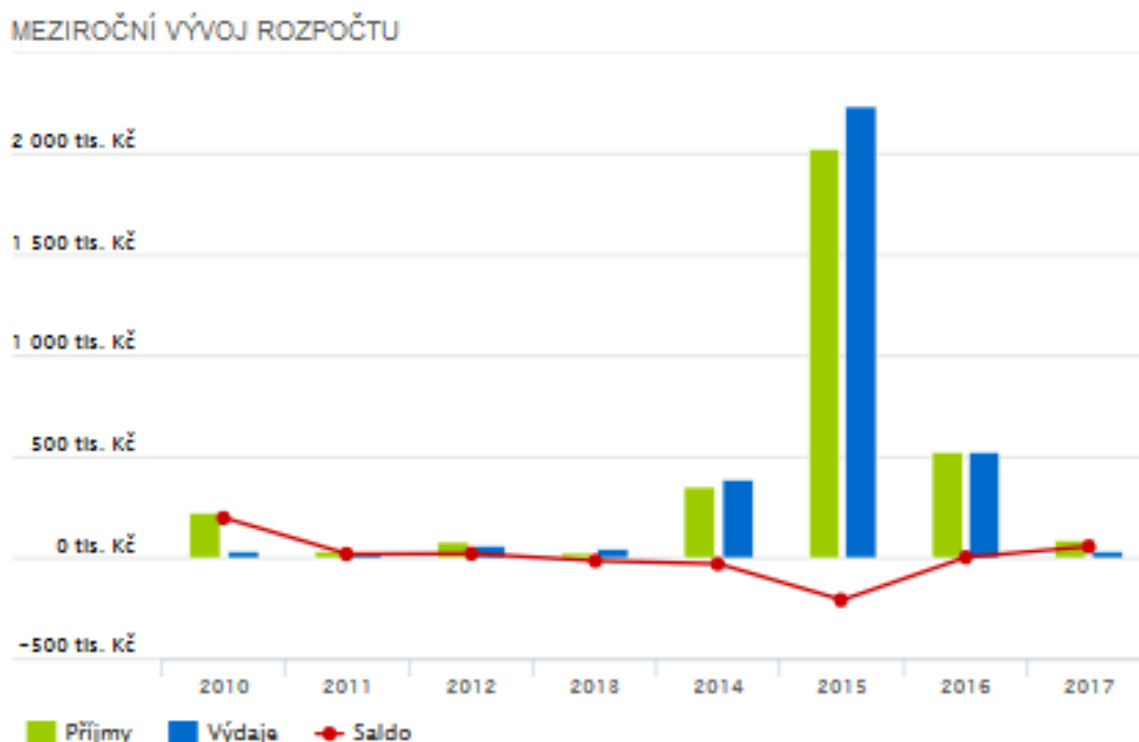
Mikroregion hospodaří především s příjmy tvořenými transfery obcí a dotacemi. Stálými výdaji v hospodaření mikroregionu jsou především mzdové náklady na účetní, provozní náklady. Pouze v roce 2015 došlo v mikroregionu k větší investici. Ve zbylých letech mikroregion hospodařil s vyrovnaným případně mírně přebytkovým rozpočtem.

Tabulka hospodaření:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
výdaj (Kč)	32380	21379	62285	46366	386451	2239357	530669
příjem (Kč)	227400	36636	80830	29450	354079	2028443	531067

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/2012/obce/detail/70971226#prehled>

Tabulka vývoj rozpočtu:

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/2012/obce/detail/70971226#prehled>

Činnost Mikroregionu v předchozích letech

Členské obce svazku si každoročně na společném jednání stanoví provedení společných záměrů na příslušný rok. Již od roku 2004 žádá každoročně svazek o dotaci Krajský úřad Jihomoravského kraje v rámci Programu obnovy venkova v dotačním titulu č. 7 Výsadba parku a doplňkové zeleně. Doposud jsme každý rok uspěli, a tak každá obec mohla v rámci mikroregionu čerpat poměrnou část dotace na dílčí úpravy některých částí svého intravilánu. Zejména se jednalo o vyčištění parků, obnova i založení nových travnatých ploch, revize a odstranění starých křovin a přerostlých stromů a následná výsadba těchto nových zelených kultur.

V roce 2005 získaly obce mikroregionu Hovorany, Čejč a Terezín také dotaci na zřízení bezdrátového internetu, který je dnes v provozu.

Obce mikroregionu též zabývaly v letech 2003 až 2004 možnost výstavby společného Domu pečovatelské služby. Žádná obec MR si toto sama nemůže z ekonomických důvodů dovolit, proto ta společná myšlenka. Obec Šardice jako jedna počtem obyvatel dominantní obec ale později od tohoto společného záměru ustoupila, proto byl tento záměr prozatím odložen.

Do budoucna obce plánují každoroční realizaci úprav zelených ploch, výsadbu nových stromů a keřů s dotační podporou Jihomoravského kraje.

Vnější vztahy a vazby mikroregionu

Mikroregion Hovoransko se navenek prezentuje především prostřednictvím webových stránek členských obcí. V roce 2017 byly vytvořeny také internetové stránky mikroregionu.

Jednotlivé obce mikroregionu jsou členy různých organizací např.:

- Spolek pro obnovu venkova JMK
- Spolek pro obnovu venkova ČR
- Svaz měst a obcí ČR
- Sdružení obcí Jižní Moravy
- DSO Severovýchod
- DSO ČOV Místřín
- Euroregion Pomoraví
- Energetické Sdružení obcí Jižní Moravy

Mikroregion je členem Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu, z.s.

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

V této části jsou zpracovány především poznatky z charakteristiky mikroregionu zachycující základní podmínky pro návrhovou část. Tyto informace byly zpracovány na základě poznatků uvedených v analytické části a komunitního plánování s občany mikroregionu. Komunitní plánování Mikroregionu Hovoransko se uskutečnilo ve středu 11. 04. 2018 od 17:00 hodin v Šardické rezidenci. Občané obcí Mikroregionu Hovoransko (Hovorany, Šardice, Karlín, Čejč) byli o pořádané akci předem informováni. Komunitního plánování se zúčastnilo dle prezenční listiny celkem 23 obyvatel včetně zastupitelů obcí.

SILNÉ STRÁNKY (pozitiva, rozvojové faktory)	SLABÉ STRÁNKY (negativa, problémy)
• Vinařství a vinohradnictví • Tradiční folklórní a kulturní akce • Zázemí pro kulturní a společenské akce • Významný spolkový život • Působí dostatek řemeslníků, živnostníků • Velké množství drobných památek • Blízkost přírody, přírodních památek • Velké množství cest v extravilánu obcí a jejich propojenost mezi obcemi • Moravské Toskánsko (turistické lákadlo) • Sportovní založení (fotbal), zázemí pro sport • Vysoká občanská vybavenost (školy...) • Charita Šardice • Osobnosti spojené s obcemi • Existence ubytovacích kapacit pro turismus • Vyřešené církevní restituce • Pracovitost a lidský potenciál • KPÚ • Úcta k tradicím a odkazu předků • Výchova k tradicím (ZŠ, MŠ, ZUŠ) • Existence cyklostezek, cyklotras, cyklopruhů a vinařské stezky	• Velikostní rozdíl (rozloha, počet obyvatel) ostatních obcí od Karlína • Rivalita, revnivost mezi občany obcí • Malý mikroregion • Málo lesů a vodních ploch • Věková struktura obyvatel, stárnutí obyvatelstva • Počet obyvatel je ovlivňován převážně migrací • Malé množství větších zaměstnavatelů • Vyšší nezaměstnanost než je průměr ČR • Nutnost dojíždění do zaměstnání • Nedostatek velkých ubytovacích zařízení, která jsou schopna ubytovat větší zájezd • Vysoká dopravní zátěž hlavních komunikací i polních cest (kamionová doprava, traktory) • Chybějící parkovací místa • Půdní eroze, špatné hospodaření v extravilánu obcí • Špatný technický stav cestní sítě v extravilánu obcí • Územní zařazení pod různá ORP, úřady • Chybí DPS (dostupnost v blízkých zařízeních je špatná) • Chybí sportovní hala • Neztotožnění se s mikroregionem – vadí název • Poddolované území brání rozvoji • Propagace mikroregionu – chybí společná mapa • Chybí zmapování turistických cílů • Chybí vodní plocha vhodná ke koupání • Neorganizovaný cestovní ruch

	• Chybí pruhy pro cyklisty • Sucho • Obce spolu nespolupracují • Existence šedé ekonomiky • Mikroregion nemá propagaci, není informovanost občanů o činnosti • Chybí finance na řízení mikroregionu • Žádné společné kulturní akce • Chybí zodpovědná osoba pro činnost, která by se činnosti věnovala na 100% • Velkozemědělství – monokultury • Hospodaření s půdou (ceny, eroze, málo zelených a vodních ploch), devastace krajiny • Chybí farmy
--	---

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 STRATEGICKÁ VIZE

Vize představuje dlouhodobý obraz o budoucnosti mikroregionu, o tom, jak se bude mikroregion měnit a zlepšovat, soubor představ a priorit mikroregionu. Vize mikroregionu byla vydefinována na období příštích 10 let. Naplnění této vize povede prostřednictvím dosažení všech dlouhodobých cílů strategie.

Vizí mikroregionu Hovoransko je vybudovat mikroregion s bohatým spolkovým životem, v němž budou udržovány tradice, podporována kultura a společenské akce. Mikroregion, do kterého přijíždějí turisté z celého světa za společenským životem, přírodou a kvalitním životním prostředím. Mikroregion s vybudovanou infrastrukturou a efektivním řízením.

B.2 OPATŘENÍ A AKTIVITY

Opatření a aktivity formulují způsoby naplnění vize ve střednědobém horizontu. Opatření zastřešuje soubory aktivit v určité oblasti se střednědobým charakterem. Jednotlivá opatření jsou naplňována prostřednictvím konkrétních aktivit, které označují již určitou akci, činnost.

Opatření - Spolupráce, měkké aktivity, spolková činnost, vztahy

Cíl: Vytvářet podmínky pro rozvoj spolkového života, příznivé podmínky pro rozvoj kultury, pořádání společenských akcí a udržování tradic v mikroregionu

Aktivity:

- Spolupráce mezi školami
- Společné akce - turistické, folklorní, sportovní, vinařské - koordinace akcí mezi obcemi (cyklistický závod, přespolní běh...)
- Vznik vinařské mapy mikroregionu
- Pravidelné schůzky jednotlivých spolků – vedoucích
- Společný mobiliář - stánky, stany, lavice
- Společný web
- Příměstské tábory - každý týden v jedné obci
- Osvětové akce k tradicím
- Kalendář akcí
- Dny neziskových organizací
- Společná propagace NNO

Opatření - Spolupráce v oblasti turistického ruchu, propagace

Cíl: Vytvořit podmínky pro rozvoj turistického ruchu

Aktivity:

- Mapy s cíli (ubytování, občerstvení, koupání, sportování...)
- Přehled akcí na celý rok

- Aktualizace webových prezentací (mapy.cz - manažeři mikroregionů)
- Zřízení infocentra pro mikroregion
- Zmapovat regionální produkty (vinaři, med, koláčky...)
- Napojení na větší cyklotrasy
- Dobudování naučné stezky obcemi mikroregionu (vinařské odrůdy, lignitová oblast...)
- Rozhledna
- Jednotná prezentace obcí v rámci turistického ruchu
- QR kódy na turistické atraktivity
- Moravské Toskánsko – propagace a návazná turistika
- Mapy cyklovýletů
- Prvky do krajiny (lavičky, informační tabule...)

Opatření - Spolupráce v oblasti údržby zeleně, zajištění péče o krajinu a životní prostředí

Cíl: zajištění kvalitního životního prostředí včetně obnovy přirozených funkcí krajiny, zatraktivnění vzhledu mikroregionu

Aktivita:

- sucho x zadržování vody v krajině - výsadba zeleně (biopásy, lesy)
- sucho x zadržování vody v krajině - obnova a údržba vodních ploch
- Dodržování osevních plánů
- Nevybudované biokoridory (realizace plánů společných zařízení)
- Protierozní opatření (větrná a vodní)
- Zahájení diskuze s příslušnými orgány státní správy na téma omezení hnojiv a herbicidů, zmenšení maximální výměry jednotlivých plodin
- Oslovení všech zemědělců - řešit problém společnou diskuzí
- Poskytování služeb pro drobné zemědělce
- Osvěta mladé generace (zemědělství, hospodaření)
- Společná „rychlá rota“ na údržbu extravilánu obcí

Opatření - Spolupráce za účelem modernizace a výstavby technické infrastruktury

Cíl: Dobudovat a opravit technickou infrastrukturu obcí včetně zajištění dobré dopravní obslužnosti. Vytvořit příznivé podmínky pro rozvoj bydlení

Aktivita:

- Udělat jiný příjezd k výrob. plochám - Fides, Suška
- Malé koupaliště, sportovní hala
- Ubytovací kapacity
- Vytyčení polních cest
- Zmapování cest pro cyklisty a pěší přes všechny obce (včetně digitální podoby)
- Provozní řád cest
- Byty pro seniory, startovací byty pro mladé
- Zázemí pro spolky
- Cyklopruhy dle možností
- Veřejné parkovací plochy - zpevněné, zatravněné
- Sjednocení rázu sklepních uliček
- Dopravní značení pro zamezení vjezdu těžkých vozidel
- Prvky zklidňování dopravy
- Obnova cestní sítě v extravilánech obcí
- Budování cyklostezek

- Veřejná osvětlení
- Sběrné dvory

Opatření - Řízení mikroregionu

Cíl: Zajistit efektivní řízení mikroregionu za účelem rozvoje mikroregionu

Aktivity:

- Udržení pozice manažera mikroregionu
- Vytvoření zázemí pro manažera mikroregionu
- Strategie řízení mikroregionu
- Zajištění personálních kapacit pro činnost mikroregionu
- Zajištění financí pro činnost mikroregionu
- Změna názvu mikroregionu

Jednotlivé aktivity budou každoročně rozpracovány blíže v akčním plánu mikroregionu pro daný rok.

B.3 PODPORA REALIZACE PROGRAMU

Pro úspěšnou realizaci Programu rozvoje mikroregionu je potřeba definovat i samotný průběh realizace a podněcovat místní aktéry k realizaci navržených aktivit.

Naplňování programu rozvoje mikroregionu bude sledovat předseda mikroregionu, který bude zároveň hlavním iniciátorem realizace jednotlivých opatření. Průběžné sledování naplňování programu bude probíhat prostřednictvím nominovaných zástupců členských obcí mikroregionu, především v době před tvorbou rozpočtu mikroregionu.

Základním zdrojem financování aktivit tohoto dokumentu bude rozpočet mikroregionu. U řady aktivit se přesto počítá s možností využití spolufinancování z veřejných zdrojů (kraje, ČR, fondy EU), případně ze soukromého sektoru.

Program může být průběžně aktualizován v návaznosti na průběh jeho realizace. Podmětem k aktualizaci programu můžou být jak vnější okolnosti spojené s nutnou změnou obsahu dokumentu, tak naplnění některých částí či potřeba stanovit cíle nové. Změny budou probíhat přímo v dokumentu a s každou jeho revizí budou občané opětovně seznámeni. Aktualizace budou také schváleny zastupitelstvem obce. Aktualizace celého dokumentu proběhne nejpozději v roce 2024.

Aktuální znění dokumentu bude pro občany vždy dostupné na webových stránkách mikroregionu.

C. PŘÍLOHY

Komunitní plánování pro Program rozvoje Mikroregionu Hovoransko

Průběh komunitního plánování:

Komunitní plánování Mikroregionu Hovoransko se uskutečnilo ve středu 11. 04. 2018 od 17:00 hodin v Šardické rezidenci. Občané obcí Mikroregionu Hovoransko (Hovorany, Šardice, Karlín, Čejč) byli o pořádané akci předem informováni. Komunitního plánování se zúčastnilo dle prezenční listiny celkem 23 obyvatel včetně zastupitelů obcí.

V úvodu setkání předseda mikroregionu přivítal účastníky a stručně seznámil přítomné se současnou situací v mikroregionu a potřebou strategického dokumentu. Facilitaci komunitního plánování vedl tým Kyjovského Slováčka v pohybu, aby byla zajištěna objektivita diskuze.

V první fázi facilitace byli občané seznámeni s předem připravenými silnými a slabými stránkami žití v obci, které jsme vyselektovali ze zpracované analytické části dokumentu Programu rozvoje mikroregionu Hovoransko. Občané mohli následně tyto silné a slabé stránky doplnit o svoje podněty, případně se i domluvit na vyřazení některého bodu, se kterým nesouhlasili.

U silných a slabých stránek byly určeny priority občanů mezi všemi zjištěnými silnými a slabými stránkami. „Priorita“ určuje počet občanů, kteří vidí danou slabou stránku jako největší problém z definovaných slabých stránek.

V následující fázi komunitního plánování se mohli zúčastnění i anonymně prostřednictvím lístečkové metody podělit o nejvíce problémové oblasti, které je při žití v mikroregionu nejvíce tíží. Zajištění anonymity při sběru těchto informací umožnilo obyvatelům objektivně vyjádřit svůj názor na život a dění v obci.

V poslední fázi komunitního plánování byly na základě priorit občanů vybrány největší problémy mikroregionu a bylo společně hledáno jejich možné řešení. Občané se velmi aktivně zapojovali do celého procesu komunitního plánování a vytvořili příjemné, podnětné prostředí pro získávání námětů do Programu rozvoje mikroregionu.

I. etapa – současnost: Jaký je mikroregion Hovoransko teď?

SILNÉ STRÁNKY (pozitiva, rozvojové faktory)	SLABÉ STRÁNKY (negativa, problémy)
• Vinařství a vinohradnictví • Tradiční folklórní a kulturní akce • Zázemí pro kulturní a společenské akce • Významný spolkový život • Působí dostatek řemeslníků, živnostníků • Velké množství drobných památek • Blízkost přírody, přírodních památek • Velké množství cest v extravilánu obcí a jejich propojenost mezi obcemi	• Velikostní rozdíl (rozloha, počet obyvatel) ostatních obcí od Karlína • Rivalita, řevnivost mezi občany obcí • Malý mikroregion • Málo lesů a vodních ploch • Věková struktura obyvatel, stárnutí obyvatelstva • Počet obyvatel je ovlivňován převážně migrací

• Moravské Toskánsko (turistické lákadlo) • Sportovní založení (fotbal), zázemí pro sport • Vysoká občanská vybavenost (školy...) • Charita Šardice • Osobnosti spojené s obcemi • Existence ubytovacích kapacit pro turismus • Vyřešené církevní restituce • Pracovitost a lidský potenciál • KPÚ • Úcta k tradicím a odkazu předků • Výchova k tradicím (ZŠ, MŠ, ZUŠ) • Existence cyklostezek, cyklotras, cyklopruhů a vinařské stezky	• Malé množství větších zaměstnavatelů • Vyšší nezaměstnanost než je průměr ČR • Nutnost dojíždění do zaměstnání • Nedostatek velkých ubytovacích zařízení, která jsou schopna ubytovat větší zájezdy • Vysoká dopravní zátěž hlavních komunikací i polních cest (kamionová doprava, traktory) • Chybějící parkovací místa • Půdní eroze, špatné hospodaření v extravilánu obcí • Špatný technický stav cestní sítě v extravilánu obcí • Územní zařazení pod různá ORP, úřady • Chybí DPS (dostupnost v blízkých zařízeních je špatná) • Chybí sportovní hala • Neztotožnění se s mikroregionem – vadí název • Poddolované území brání rozvoji • Propagace mikroregionu – chybí společná mapa • Chybí zmapování turistických cílů • Chybí vodní plocha vhodná ke koupání • Neorganizovaný cestovní ruch • Chybí pruhy pro cyklisty • Sucho • Obce spolu nespolečně spolupracují • Existence šedé ekonomiky
---	--

Slabé stránky – anonymní dotazování:

Mikroregion nemá propagaci, není informovanost občanů o činnosti
Mikroregion nefunguje, neorganizovanost
Nespolupráce nebo slabá spolupráce mezi obcemi
Chybí finance na řízení mikroregionu
Žádné společné kulturní akce
Chybí zodpovědná osoba pro činnost, která by se činnosti věnovala na 100%
Špatná koordinace společných akcí
Nedostatek času na spolupráci
Nespolupráce vedení mikroregionu
Velkozemědělství - monokultury
Hospodaření s půdou (ceny, eroze, málo zelených a vodních ploch), devastace krajiny
Chybí farmy
Špatný stav polních cest a hlavní komunikace
Název mikroregionu
Kamiony projíždějící obcemi
Řevnivost mezi obcemi, obyvateli

I. etapa – určení priorit občanů a anonymní dotazování na současné slabé stránky obce

Následující tabulkové výstupy ukazují preference občanů k aktuálnímu životu v obcích mikroregionu.

Silné stránky	Hlasy
Vinařství a vinohradnictví	17
Tradiční folklórní a kulturní akce	14
Zázemí pro kulturní a společenské akce	0
Významný spolkový život	8
Působí dostatek řemeslníků, živnostníků	1
Velké množství drobných památek	1
Blízkost přírody, přírodních památek	1
Velké množství cest v extravilánu obcí a jejich propojenost mezi obcemi	4
Moravské Toskánsko (turistické lákadlo)	6
Sportovní založení (fotbal), zázemí pro sport	0
Vysoká občanská vybavenost (školy)	4
Charita Šardice	1
Osobnosti spojené s obcemi	0
Existence ubytovacích kapacit pro turismus	4
Vyřešené církevní restituce	0
Pracovitost a lidský potenciál	7
KPÚ	1
Úcta k tradicím a odkazu předků	4
Výchova k tradicím (ZŠ, MŠ, ZUŠ)	9
Existence cyklostezek, cyklotras, cyklopruhů, vinařské stezky	11

Slabé stránky	Hlasy
Velikostní rozdíl (rozloha, počet obyvatel) ostatních obcí od Karlína	0
Rivalita, řevnivost mezi obcemi	7
Malý mikroregion	0
Málo lesů a vodních ploch	10
Věková struktura obyvatel, stárnutí obyvatelstva	2
Počet obyvatel je ovlivňován převážně migrací	0
Malé množství větších zaměstnavatelů	2
Vyšší nezaměstnanost než je průměr ČR	0
Nutnost dojíždění do zaměstnání	3
Nedostatek velkých ubytovacích zařízení, která jsou schopna ubytovat větší zájezd	0
Vysoká dopravní zátěž hlavních komunikací i polních cest (kamionová doprava, traktory)	9
Chybějící parkovací místa	4
Půdní eroze, špatné hospodaření v extravilánu obcí	9
Špatný technický stav cestní sítě v extravilánu obcí	3
Územní zařazení pod různá ORP, úřady	1
Chybí DPS (dostupnost v blízkých zařízeních je špatná)	0
Chybí sportovní hala	3
Neztotožnění se s mikroregionem - vadí název	4
Poddolované území brání rozvoji	1

Propagace mikroregionu - chybí společná mapa	9
Chybí zmapování turistických cílů	7
Chybí vodní plocha vhodná ke koupání	1
Neorganizovaný cestovní ruch	3
Chybí pruhy pro cyklisty	6
Sucho	5
Obce spolu nespolupracují	10
Existence šedé ekonomiky	1

Slabé stránky anonymní dotazování	Hlasy
Mikroregion nemá propagaci, není informovanost občanů o činnosti	4
Mikroregion nefunguje, neorganizovanost	3
Nespolupráce nebo slabá spolupráce mezi obcemi	7
Chybí finance na řízení mikroregionu	1
Žádné společné kulturní akce	1
Chybí zodpovědná osoba pro činnost, která by se činnosti věnovala na 100%	2
Špatná koordinace společných akcí	1
Nedostatek času na spolupráci	1
Nespolupráce vedení mikroregionu	1
Velkozemědělství - monokultury	1
Hospodaření s půdou (ceny, eroze, málo zelených a vodních ploch), devastace krajiny	5
Chybí farmy	1
Špatný stav polních cest a hlavní komunikace	1
Název mikroregionu	2
Kamiony projíždějící obcemi	1
Řevnivost mezi obcemi, obyvateli	1
Pruh pro cyklisty kolem silnice č. 422	1

II . etapa – rozpracování stěžejních oblastí do návrhů projektů

V závěru komunitního plánování jsme nejvíce preferované náměty občanů seskupily podle podobnosti a vzájemného vztahu do oblastí:

- Spolupráce, měkké aktivity, spolková činnost, vztahy
- Turistický ruch, propagace mikroregionu
- Příroda a krajina
- Infrastruktura

Tak, aby byly pro občany srozumitelné. V rámci těchto oblastí občané skupinově vymýšleli již konkrétní náměty na aktivity, které lze v těchto oblastech realizovat, aby došlo k zlepšení života v obci. Tyto náměty uvádí následující tabulky:

Spolupráce, měkké aktivity, spolková činnost, vztahy
Manažer - mohl být i dříve, je potřeba ho udržet (i více)
Spolupráce mezi školami
Společné akce - turistické, folklorní, sportovní, vinařské - koordinace akcí mezi obcemi (cyklistický závod, přespolní běh...)
Vznik vinařské mapy mikroregionu
Schůzky jednotlivých spolků - vedoucích

Společný mobiliář - stánky, stany, lavice
Společný web
Příběžské tábory - každý týden v jedné obci
Zázemí pro manažera

Turistický ruch, propagace mikroregionu
Mapy s cíli (ubytování, občerstvení, koupání, sportování...)
Přehled akcí na celý rok
Aktualizace webových prezentací (mapy.cz - manažeři mikroregionů)
Zřízení infocentra pro mikroregion
Zmapovat regionální produkty (vinaři, med, koláčky...)
Napojení na větší cyklotrasy
Dobudování naučné stezky obcemi mikroregionu (vinařské odrůdy, lignitová oblast...)
Rozhledna
Jednotná prezentace obcí v rámci turistického ruchu
QR kódy na turistické atraktivity

Příroda a krajina
sucho x zadržování vody v krajině - výsadba zeleně (biopásky, lesy)
sucho x zadržování vody v krajině - obnova a údržba vodních ploch
Dodržování osevních plánů
Nevybudované biokoridory (realizace plánů společných zařízení)
Protierozní opatření (větrná a vodní)
Zahájení diskuze s příslušnými orgány státní správy na téma omezení hnojiv a herbicidů, zmenšení maximální výměry jednotlivých plodin
Oslovení všech zemědělců - řešit problém společnou diskuzí
Poskytování služeb pro drobné zemědělce
Osvěta mladé generace (zemědělství, hospodaření)

Infrastruktura
Udělat jiný příjezd k výrob. plochám - Fides, Suška
Malé koupaliště, sportovní hala
Ubytovací kapacity
Vytyčení polních cest
Zmapování cest pro cyklisty a pěší přes všechny obce (včetně digitální podoby)
Provozní řád cest
Byty pro seniory, startovací byty pro mladé
Zázemí pro spolky
Cyklopruhy dle možností
Veřejné parkovací plochy - zpevněné, zatravněné
Sjednocení rázu sklepních uliček

Komunitní plánování bylo zakončeno veřejnou prezentací jednotlivých pracovních skupin, které se podíleli na tvorbě námětů konkrétních aktivit. Občané obcí se velmi aktivně zapojovali do celého procesu komunitního plánování a vytvořili příjemné, podmětne prostředí pro získávání námětů do Programu rozvoje mikroregionu.